

VI GJORDE DET MED OMHU

- NU GIVER VI STAFETTEN VIDERE

Områdefornyelse Husum
2009-2015

UDLÆNDINGE-,
INTEGRATIONS- OG
BOLIGMINISTERIET

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

INDLEDNING

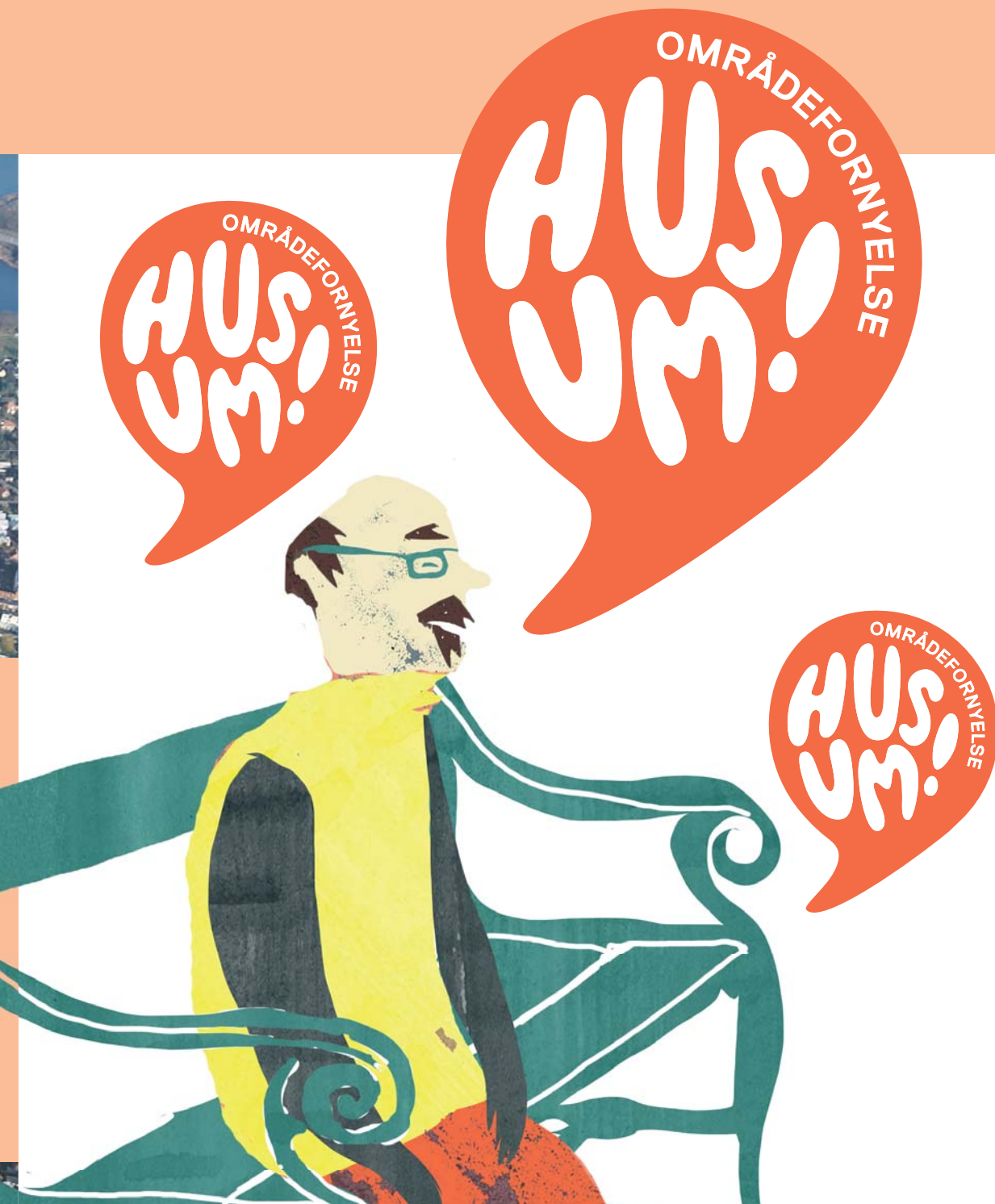
KOLOFON

VI GJORDE DET MED OMHU
- nu giver vi stafetten videre

UDGIVET AF OMRÅDEFORNYELSE HUSUM 2015

Redaktion: Per Andreasen, Troels Rud, Jan Salling Kristensen
Fotos: Louw Foto, Områdefornyelse Husum, Mark Knudsen
Layout: Eva Stricker Schønnemann, Nanna Riise
Illustration: Eva Stricker Schønnemann, Sara Houmann Mortensen
Tryk: KLS Grafisk Hus

OMRÅDEFORNYELSE HUSUMS VISION

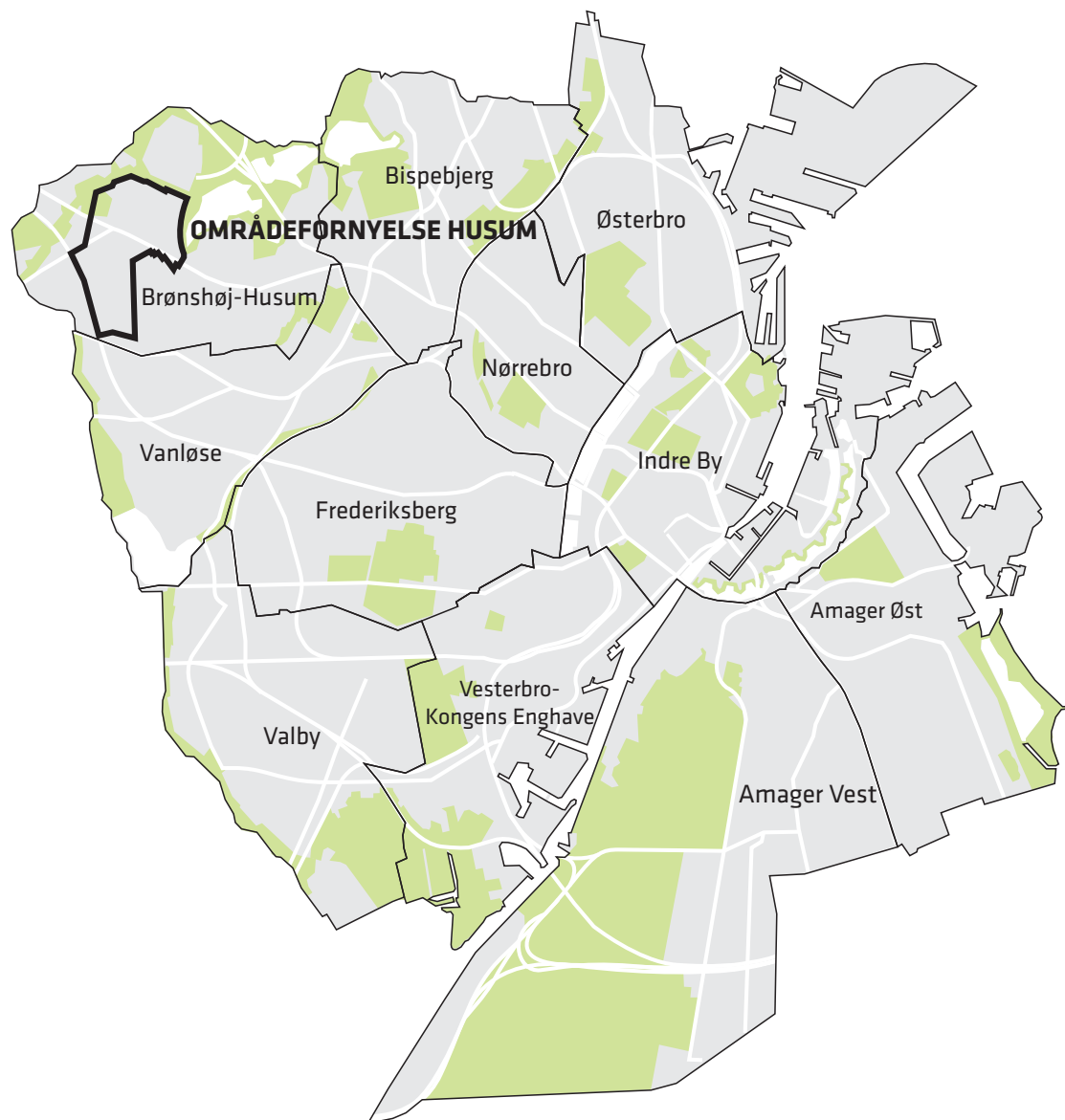
"Husum skal være et kvarter med en stærk fælles identitet og mange lokale netværk. Smukke grønne områder og en velfungerende mangfoldighed af kultur- og idrætstilbud skal kendetegne bydelen. Husum skal være et sted, hvor man er stolt af at bo, og hvor man glædes og løfter i flok på tværs af alder, etnicitet og social baggrund."

(Kvarterplan for Husum 2009)

RAPPORTENS FORMÅL

Formålet med denne rapport er at beskrive Områdefornyelse Husums arbejde med kvarterplanen, og hvordan denne er blevet realiseret fra de indledende tanker i 2009 til håndgribelige projekter i 2015. Rapporten fokuserer på arbejdet før, under og efter projekterne, på hvor projekterne er forankret, og på den læring, der er fremkommet af projekterne.

INDHOLD

INDLEDNING

Områdefornyelse Husums vision	S. 3
Rapportens formål	S. 3
Indhold	S. 4
Husum er en bydel i positiv udvikling	S. 6
Københavns Kommunes Tryghedsindeks	S. 7
Forord	S. 8
Læsevejledning	S. 10

FYSISKE PROJEKTER

S. 12

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

S. 38

EVALUERING

Kvalitative data	S. 63
Fremtidsworkshop	S. 66
Anbefalinger	S. 68

BILAG

Områdefornyelse Husum 2009-2015	S. 70
Kontaktark	S. 71

PROJEKTUDVIKLING 2009-2015

PROJEKTER I 2009

BYRUM OG TRAFIK

Trafikplan
 Den Grønne forbindelse
 Byrum i boligafdelinger
 Strøggadeløft

KULTUR OG IDRÆT

Husumparken
 Et mangfoldigt aktivitetstilbud til unge
 Energicenter Voldparken
 Aktivitetshus

DET SOCIALE HUSUM

Små synlige projekter
 Hu-summen
 Beskæftigelsesindsats
 Styrkelse af netværk

PROJEKTER I 2015

FYSISKE PROJEKTER

Trafikplan	S. 14
Husumparken	S. 16
Den Grønne Forbindelse	S. 20
Byrum for unge	S. 24
Visioner for Voldparken	S. 28
Husum Bypark	S. 32

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

Små synlige projekter	S. 42
Energicenter Voldparken	S. 44
Aktivitetshus	S. 50
Hu-summen	S. 52
Beskæftigelsesindsats	S. 54
Styrkelse af netværk	S. 56
Samarbejde på tværs	S. 60

HUSUM ER EN BYDEL I POSITIV UDVIKLING

I de 6 år områdefornyelsen har arbejdet i Husum, er der sket rigtig meget. Med de 3 geografiske fikspunkter Husumparken i syd, den gennemkørende Frederikssundsvej centralt og EnergiCenter Voldparken i nord har Områdefornyelse Husum arbejdet med fysiske, sociale og kulturelle projekter af enhver karakter. Dette er gjort for at skabe nye muligheder, gentænke Husums byrum og for at give Husums mange aktive, engagerede og forskellige beboere mulighed for at udfolde sig og nyde godt af deres smukke grønne bydel, hvor der er højt til himlen og plads til alle.

6

POLITISK FOKUS, STORE INVESTERINGER OG VELLYKKEDE PROJEKTER

Med fast base i Husum har områdefornyelsen arbejdet for at realisere kvartplanen, sætte en positiv udvikling i gang og skabe en mere sammenhængende bydel med stærk forbindelse til resten af København. Dette er gjort for at gøre Husum endnu mere attraktivt at leve, arbejde og opholde sig i. Borgerinddragelse har været i fokus for at styrke beboernes og lokale interessenters engagement. Det er bl.a. derfor lykkedes, med en helhedsorienteret indsats og skræddersyede løsninger, at bane vejen for Husum som byudviklingsområde fra 2015 med stor støtte fra Borgerrepræsentationens politikere. Hertil kommer, at det lykkedes at rejse finansiering til projekter i Husum med 133,4 mio. kroner yderligere end områdefornyelsens grundbevilling på 27,5 mio. kroner (se kort over investeringer på bagsiden). Disse investeringer skal naturligvis også ses som et øget fokus på Husum fra Københavns politikeres og Kommunens forvaltningers side. Det er disse, der har gjort store projekter som EnergiCenter Voldparken, Husumparken og Husumforbindelsen mulige.

BORGERINDDRAGELSE I FOKUS

Lokale ønsker og ressourcer har haft stor betydning for, hvordan områdefornyelsesprojektet er forløbet, og Husums beboere har været inddraget i alle pro-

jektets faser. Målet har været at styrke det lokale engagement i bydelen og give projekterne lokalt særpræg for at sikre, at de lever videre, når områdefornyelsen lukker. Events, borgermøder, arbejdet i arbejdsgrupper og områdefornyelsens styregruppe har været 4 grundsten i borgerinddragelsen. Som områdefornyelsens beslutningsorgan er styregruppen central i denne sammenhæng, da det er denne, der i samråd med sekretariatet har udstukket retningen for de enkelte projekter, samt godkendt og prioriteret områdefornyelsens økonomi i projektperioden 2009-2015.

TRYGHED I TOP

Med en bred palet af indsatser bygger Områdefornyelse Husum bro mellem Københavns Kommunes 7 forvaltninger. Samarbejdet mellem forvaltningerne kommer til udtryk i Københavns Kommunes 'Politik for Udsatte Byområder', der sætter fokus på helhedstænkning i kommunale projekter. Derved omfavnes både lokalområdet, driften af området og den enkelte beboer. I Husum er dette særligt kommet til udtryk i områdefornyelsens store projekter og i samarbejdet med Center for Sikker By og deltagelsen i Tingbjerg-Husum Partnerskab (se side 60). Det positive resultat af den øgede helhedstænkning kan bl.a. ses i Københavns Tryghedsindeks på modsatte side. Her ses en markant fremgang fra 2009 til 2014 i hele Husum. Det nyeste skud på stammen er en samarbejdsaftale mellem Kommunens 7 forvaltninger og de almene boligorganisationer SAB/KAB og fsb, som sætter fokus på Husum som byudviklingsområde fra foråret 2015.

HUSUM - KØBEHAVNS NYE BYUDVIKLINGSOMRÅDE

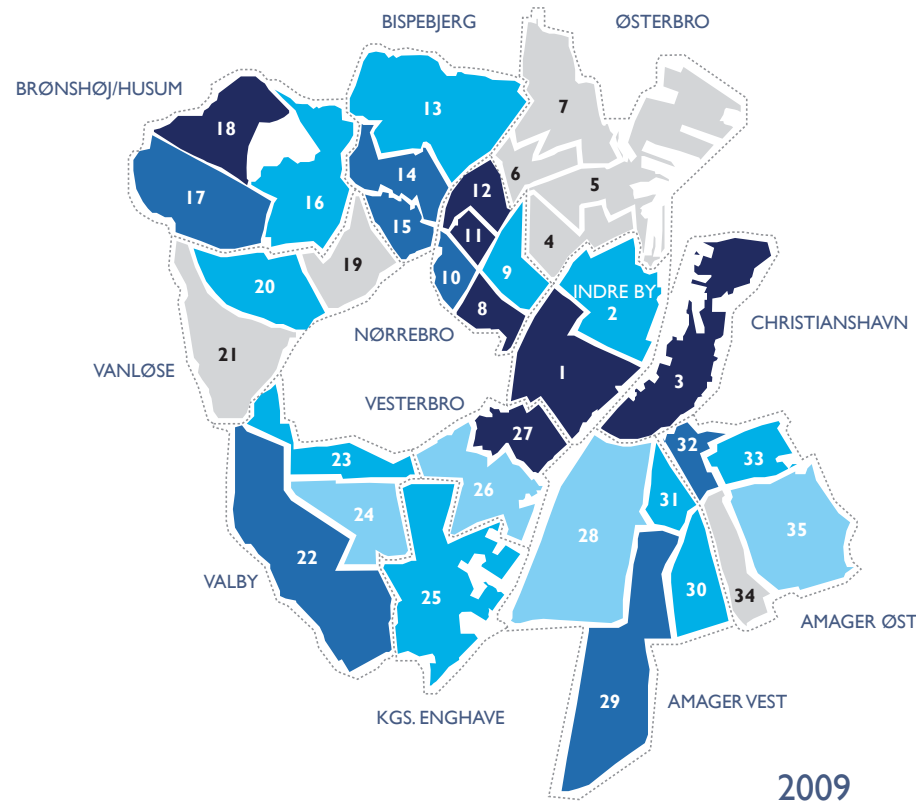
Med Husum som Københavns nye byudviklingsområde er det arbejde, som Områdefornyelse Husum har været en central del af de sidste 6 år for alvor blevet belønnet takket være Borgerrepræsentationens politikere. Den positive opmærksomhed betyder, at Husum fra 2015 er et byudviklingsområde med 3 store trafikprojekter (Husumforbindelsen, letbaneprojektet fra Gladsaxe til Nørrebro og en højklasset busløsning på Frederikssundsvej) samt et erhvervsudviklingsprojekt i støbeskeen, der alle skal åbne Husum endnu mere op, og gøre bydelen endnu mere attraktivt at leve, arbejde og opholde sig i.

KØBENHAVNS KOMMUNES TRYGHEDSINDEKS

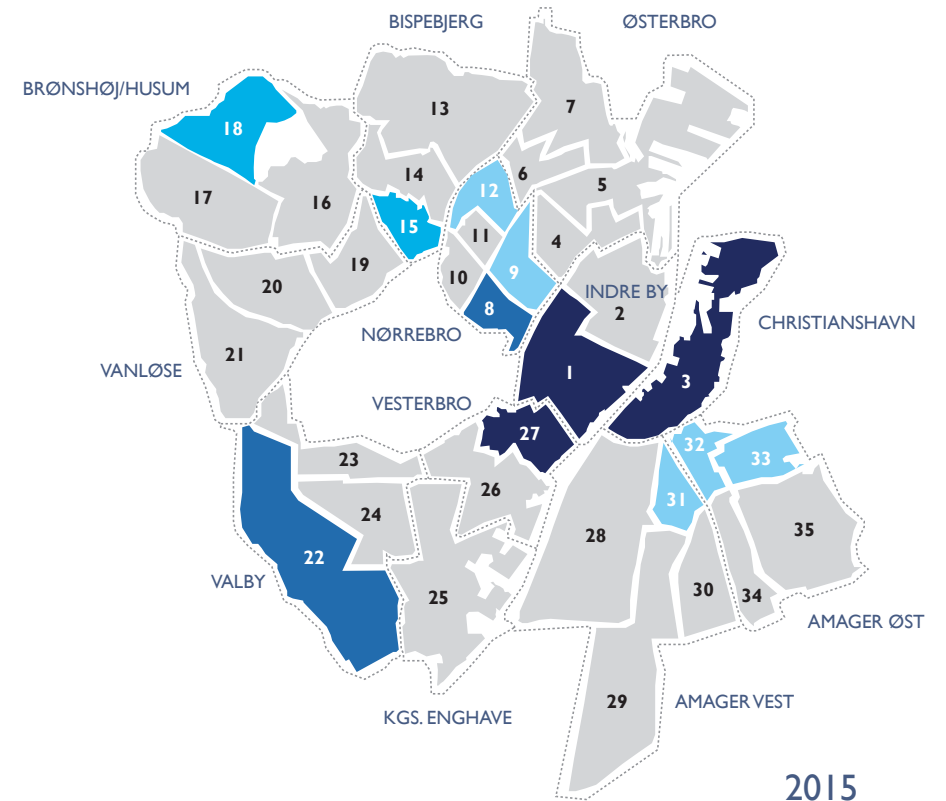
Københavns Kommunes Tryghedsindeks er baseret på Københavns Politis statistik for anmeldelser af vold, tyveri og indbrud sammenlagt med kvalitativ data i form af telefoninterviews med københavnere om tryghed. Områdefornyelse Husum ligger i distrikterne 17 og 18, som ses i de to kort nedenfor. Her ses det tydeligt, at trygheden i Husum er forbedret betydeligt både syd og nord for Frederikssundsvej. I 2009 havde politiet således et 'intensiveret' og 'markant' fokus på bydelen, hvilket et er faldet til et 'minimalt' og 'ordinært' fokus på bydelen i 2015.

POLITIETS FOKUS

- Markant
- Intensiveret
- Ordinært
- Reduceret
- Minimalt

2009

2015

KØBENHAVNS NYE BYUDVIKLINGSOMRÅDE

På få år har Husum vendt udviklingen 180 grader, så bydelen i dag hænger bedre sammen lokalt og i forhold til resten af København. Hertil kommer at områdefornyelsens projekter samlet har tiltrukket over 130 millioner kroner til Husum. Det er den lokale indsats, der sammen med beboernes engagement har skabt dette skifte, som sikrer, at Husum også fremover udvikler sig i en positiv retning.

8 Husum er en mangfoldig og handlekraftig bydel med en stærk selvforståelse. Her er dog også udfordringer, og det er dem, vi siden 2009 har arbejdet på at løse med områdefornyelsesindsatsen.

Allerede i dag ser vi håndgribelige beviser på den positive udvikling, som områdefornyelsesprojektet og beboerne har været katalysator for – aktivitetshuset EnergiCenter Voldparken er etableret og Husum Bypark, bydelens nye centrum, er blevet en naturlig del af livet omkring Frederikssundsvej. Hertil kommer store projekter, som er undervejs – moderniseringen af Husumparken og den nye cykelrute Husumforbindelsen.

Med Husumforbindelsen har Husum taget et stort skridt mod at åbne sig for omverdenen. Forbindelsen kobler sig i syd på den eksisterende cykelsti ved Åvendingen, forbi Husumparken og forsætter i nord via EnergiCenter Voldparken over Vestvolden ind i Tingbjerg, hvor man let forbindes til supercykelstien på Hareskovvej. Sideløbende arbejdes der videre med at udvikle en letbaneløsning fra Gladsaxe igennem Husum og videre til Nørrebro Station, for at styrke den offentlige transport på Frederikssundsvej. Det skal være nemt og sikkert at bevæge sig rundt i København, og den udvikling er nu for alvor sat i gang i Husum med hjælp fra engagerede beboere.

På det sociale og kulturelle område har områdefornyelsen også fået sat gang i Husum. Frivillighedscenter EnergiCenter Voldparken, Livsbanen samt netværket for professionelle aktører på børne- og ungeområdet er tre af de indsatser som områdefornyelsen har startet og forankret med succes. Hertil kommer at Husums beboere føler sig tryggere ved at bo i Husum i dag i forhold til i 2009, hvis man ser på Københavns Tryghedsindeks, og det må siges at være noget af det vigtigste for alles livsglæde, så den udvikling er jeg naturligvis glad for.

Den positive spiral, som Husum er inde i, videreføres heldigvis, efter at områdefornyelsen afsluttes. Med samarbejdsaftalen om byudvikling i Husum mellem Københavns Kommune og de almene boligorganisationer SAB/KAB og fsb, vil der de næste år blive arbejdet på at styrke erhvervslivet og infrastrukturen og skabe flere attraktive boligtilbud.

Jeg ser frem til at følge udviklingen i Husum, og glæder mig til at se, arbejdet folde sig ud.

Morten Kabell

Teknik- og miljøborgmester
Københavns Kommune

LOKAL KOORDINERING AF INTERESSER SKABER RESULTATER

Koordinering af ønsker og interesser og samspillet mellem borgere og forvaltninger har skabt synlige resultater i Husum. Det er det, der har været styrken og det sjove ved at være styregruppeformand i Områdefornyelse Husum.

Da jeg for første gang i 2008 blev valgt ind i Lokaludvalget som borger i Husum, havde jeg et ønske om, at få bydelen til at hænge bedre sammen fysisk og socialt. Da styregruppen for områdefornyelsen blev dannet i december 2009, blev jeg indvalgt som Lokaludvalgets repræsentant og derefter valgt som formand for styregruppen.

Jeg så det som en rigtig god mulighed for at koordinere de ønsker, Lokaludvalget havde til udviklingen i Husum med de ønsker, der senere kom frem under den store borgerinddragelsesproces. I de første par år var der en massiv opbygning af netværk mellem borgere, styregruppe og forvaltningen via de borgermøder og byvandring, der blev afholdt.

Som et resultat af denne proces kunne man samle udviklingsønsker for Husum i Områdefornyelse Husums kvarterplan, som blev arbejdsdokumentet for det videre arbejde. De kerneprojekter, som også er beskrevet her i rapporten, blev der arbejdet videre med i arbejdsgrupper, hvor borgere og forvaltning sammen dokumenterede og beskrev de enkelte projekter. Det tætte samarbejde mellem alle deltagere i områdefornyelsesprojektet og den gode projektbeskrivelse til politikerne på rådhuset, er det, som har givet fokus på kerneprojekterne og dermed mulighed for at få dem gennemført.

Et vigtigt element har været den gode kommunikation til borgerne i Husum, som områdefornyelsens sekretariat har sikret via nyhedsbreve, status over projekter og afholdelse af arrangementer. Jeg vil gerne sige stor tak for den store indsats, de har ydet for opgaverne og det gode samarbejde, der har været i hele projektforsløbet.

Den vigtigste del af samarbejdet er med styregruppen, uden denne kunne der ikke tages de afgørende beslutninger om målsætning og økonomi. Det har været meget vigtigt for mig, at sammensætningen af styregruppen består af personer fra de forskellige forvaltninger, medlemmer fra kerneprojekterne og borgere fra Husum.

Jeg glæder mig til, at de beskrevne projekter bliver gennemført inden for de næste par år, og at de personlige kontakter og netværk vil bestå fremover.

Freddy Ingvorsen

Freddy Ingvorsen

Styregruppeformand,
Områdefornyelse Husum

LÆSEVEJLEDNING

VI GIVER STAFETTEN VIDERE

For Områdefornyelse Husums projekter gælder samme regel som for stafetløbere - arbejdet er ikke færdigt, før stafetten er givet videre. Områdefornyelse Husum giver stafetten videre ved at sikre forankring af projekterne og læring til eftertiden, så den positive udvikling forsætter, når områdefornyelsen stopper.

FORANKRING FRYDER

Forankring af områdefornyelsesprojekter handler om at sikre, at projekterne lever videre hos den rette aktør eller interessegruppe. For hver projektgennemgang finder du derfor en info-boks med titlen 'Vi giver stafetten videre til...', hvor det kort beskrives, hvem projektet er forankret hos (se s. 11).

LÆRING PÅ PROJEKTPLAN

Ligesom at det er vigtigt at forankre områdefornyelsens projekter, er det også vigtigt at tage ved lære af dem. For hver projektgennemgang finder du derfor en info-boks med titlen 'Til intern læring', hvor det kort beskrives, hvilken læring Områdefornyelse Husum gjorde ift. projektet (se s. 11). Teknik- og Miljøforvaltningen stiller desuden krav til afrapportering ift. nedlukningen af Områdefornyelse Husum, hvilket bl.a. indebærer et internt notat til Københavns Kommunes forvaltninger om den interne læring.

FORANKRING SOM MÅL

I kvarterplanen forudså områdefornyelsen 9 aktørgrupper som aftagere af arbejdet i Husum. De 9 aktørgrupper så således ud: Brønshøj-Husum Lokaludvalg, lokale foreninger, lokale institutioner, Københavns Kommune, igangværende sociale indsatser, de almene boligafdelinger, ildsjæle, eksterne samarbejdspartnere og studerende.

De 9 aktørgrupper er stadig relevante i dag, og det er derfor med dem for øje, at projekter og indsatser er blevet forankret igennem områdefornyelsens projekt-

periode. I denne rapport beskriver vi ikke arbejdet med den enkelte gruppe men omtaler i stedet, hvem det enkelte projekt er forankret hos (se info-boksen 'Vi Giver Stafetten videre til...' s. 11).

FØR, UNDER OG EFTER

Med fokus på Områdefornyelse Husums projekter beskriver denne rapport arbejdet *før*, *under* og *efter* områdefornyelsesprojektet:

FØR

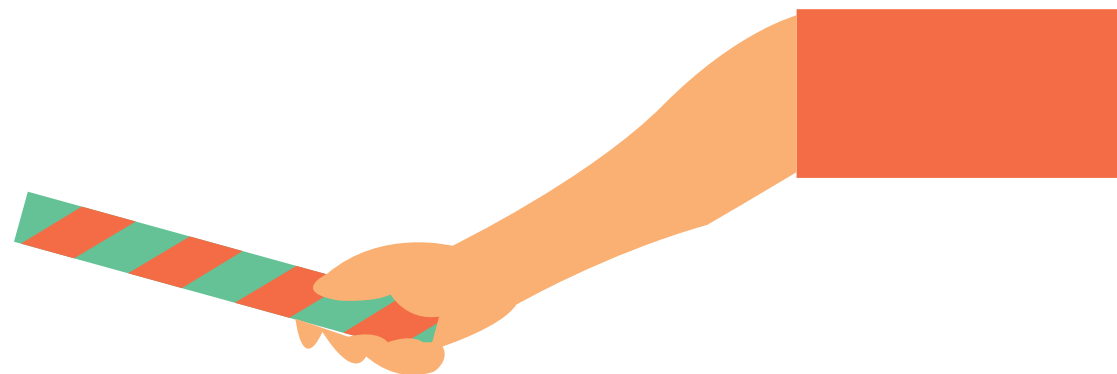
Projektets baggrund: Hvad var motivationen for projektet, og hvordan så de oprindelige tanker for projektet ud i 2009/2010, da kvarterplanen blev skrevet?
Projektets kontekst: Hvilken virkelighed mødte projektet?

UNDER

Projektets proces: Hvordan udviklede projektet sig undervejs?

EFTER

Projektets status: Hvor langt er projektet nu i starten af 2015?

RAPPORTENS INFO-BOKSE

DET MENER ARBEJDSGRUPPEN

I oktober 2014 afholdte Områdefornyelse Husum 4 fokusgruppeinterviews, der omhandlede arbejdet med Husumparken, Den Grønne Forbindelse, Husum Bypark og EnergiCenter Voldparken. Ved hvert af disse projekter kan du finde en info-boks med hovedpointerne fra de 4 interviews. Pointerne foldes ud på s. 62-65

TIL INTERN LÆRING

Ved hvert projekt kan du læse en kort beskrivelse af, hvilken læring projektet gav Områdefornyelse Husum

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Ved hvert projekt er det kort beskrevet, hvem Områdefornyelse Husum giver stafetten videre til. Dette betyder ikke, at stafettens modtager forsætter arbejdet med projektet på samme måde, som Områdefornyelse Husum ville have gjort, da stafettens modtager både kan være kommunale, private og frivillige aktører

FYSISKE PROJEKTER

INDHOLD

TRAFIKPLAN	S. 14
HUSUMPARKEN	S. 16
DEN GRØNNE FORBINDELSE	S. 20
BYRUM FOR UNGE	S. 24
VISIONER FOR VOLDPARKEN	S. 28
HUSUM BYPARK	S. 32

OVERORDNET FORMÅL

Det overordnede formål med Områdefornyelse Husums fysiske projekter er at skabe sammenhænge mellem Husum syd og Husum nord, samt at åbne Husum op til det øvrige København. De fysiske projekter har derfor alle haft til formål at nedbryde bydelens usynlige grænser.

OVERORDNET LÆRING

Erfaringerne fra Områdefornyelse Husums fysiske projekter viser, at der særligt er 3 ting, der er vigtige for områdefornyelsesprojekter at have fokus på:

- Set udefra er Københavns Kommune én enhed - vær derfor opmærksom på rollen som formidler mellem kommune og borger
- Processerne er ofte lange og involverer ofte mange aktører - arbejd derfor med midlertidige, synlige delprojekter, så beboernes engagement fastholdes
- Selvom beboerne engagerer sig, får de ikke nødvendigvis deres ønsker opfyldt - husk derfor løbende at forklare projektets organisation og rammer

TRAFIKPLAN

FORMÅL

At udarbejde en plan for Husums trafikale og byrumsmæssige udfordringer til brug i Områdefornyelse Husums og Teknik- og Miljøforvaltningens øvrige arbejde med trafik og byrum i Husum fremadrettet

SUCCESKRITERIE(R)

En samlet trafikplan for kvarteret, hvis implementering vedtages politisk, og som resulterer i konkrete forbedringer, anlæg af nødvendige cykelstier, trafikdæmpning og nye krydsningsmuligheder

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

I 2011 -2012 blev der udarbejdet en samlet trafik- og byrumsplan for Husum. Planen er udarbejdet i dialog med Center for Trafik (i dag Byplan Nord), og anbefalingerne fra denne indgår i Teknik- og Miljøforvaltningens arbejde med optimering af trafikken i Husum. Da der ikke fulgte anlægsmidler med trafik- og byrumsplanen, sendte Områdefornyelse Husum ikke planen til politisk behandling

ORGANISERING

Center for Trafik og Brønshøj-Husum Lokaludvalg deltog i en arbejdsgruppe sammen med øvrige lokale interessenter

FØR

Dele af vejnettet i Husum var, og er, belastet af gennemkørende trafik, manglende cykelstier, dårlig belysning og dårlige krydsningsmuligheder. Flere af disse strækninger opleves som utrygge af ældre og af skolebørn, som har ekstra behov for gode, sikre og trygge trafikrum. De indledende analyser af trafikken pegede på, at det er trafikken på Frederikssundsvej, der i vidt omfang påvirker det omkringliggende vejnet i Husum.

I kvarterplanen indskrev områdefornyelsen derfor, at der skulle udføres en samlet planlægning, der langsigtet og helhedsorienteret kunne kvalificere investeringerne i kvarterets trafikale udvikling for at skabe synergi mellem udviklingen af Frederikssundsvej og bydelens øvrige vejnet. Projektet fokuserede endvidere på tiltag, der kunne øge trafikikkerheden ved krydsning af Husumvej, Frederikssundsvej, Gadelandet og Islevhusvej.

UNDER

I samarbejde med den lokale arbejdsgruppe udarbejdede Områdefornyelse Husum en trafik- og byrumsplan baseret på workshops, spørgeskemaundersøgelser og trafikregistreringer og -analyser. Planen beskriver Den Grønne Forbindelse, strøggadeløftet, mulighederne for flere grønne åbne byrum samt konkrete forslag til øget trafikikkerhed på flere strækninger i bydelen. Projekterne udviklede sig herefter på forskellig vis. Strøggadeløftet blev sat i bero i forbindelse med etablering af en højklasset busløsning på Frederikssundsvej (se Husum Bypark s. 32), Den Grønne Forbindelse og flere åbne grønne byrum blev til selvstændige projekter, mens arbejdet med trafikikkerhed og tryghed flere gange har været indskrevet som budgetønsker til Borgerrepræsentationen og er videregivet til flere kommunale samarbejdspartnere.

EFTER

Områdefornyelse Husums trafik- og byrumsplan er ikke blevet politisk vedtaget, men den er efterfølgende blevet brugt i arbejdet med at fastholde et trafikpolitisk fokus i Husum. Planen danner således grundlag for Husumforbindelsen, der fik bevilliget 25 mio. kr. på Budget 2015 (se side 20). Derudover benyttes planen i Brønshøj-Husum Lokaludvalgs arbejde med Sikre Skoleveje i samarbejde med enheden Mobilitet og Byrum i Teknik- og Miljøforvaltningen.

TIL INTERN LÆRING

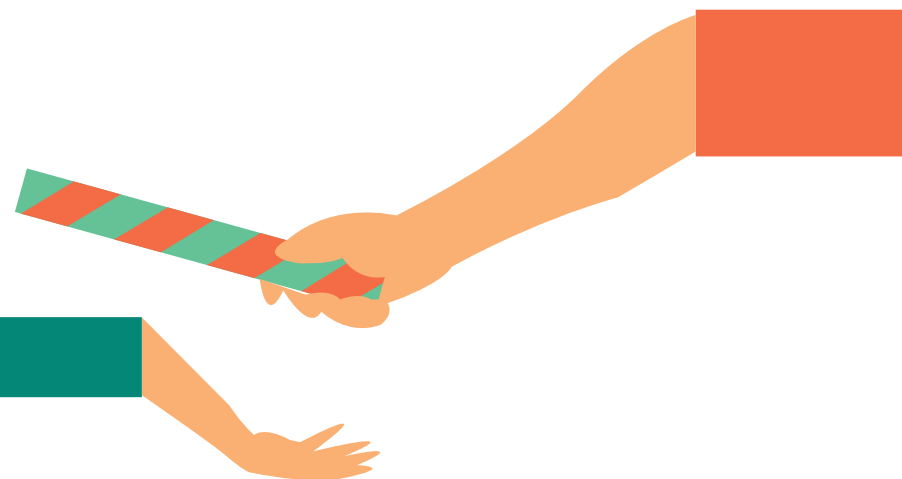
Erfaringen fra projektet viser, at arbejdet med trafikplaner er et arbejde, der foregår på den lange bane, og som kræver fokus fra både politikere og forvaltning at gennemføre. Ved at inddrage relevante samarbejdspartnere fra Teknik- og Miljøforvaltningen erfarede vi, at det er muligt for områdefornyelser at skabe, fastholde og kvalificere lokale trafik- og byrumsprojekter, som kan bruges aktivt i lokalplaner og trafikplaner

15

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Enheden Byplan Nord, enheden Mobilitet og Byrum (Teknik- og Miljøforvaltningen) og Brønshøj-Husum Lokaludvalg

HUSUMPARKEN

FORMÅL

At udvikle Husumparken, så den bliver en moderne park, der fungerer som mødested for alle borgere i Husum

SUCCESKRITERIER

At der bliver udarbejdet en plan, hvor alle interessenter høres og inddrages i udviklingsprocessen, og at der findes finansiering til de forskellige delelementer af projektet

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

I 2011 fik Områdefornyelse Husum udarbejdet et skitseprojekt for modernisering af Husumparken. Skitseprojektet er udarbejdet på baggrund af en borgerinddragelsesproces med 120 borgere fordelt på 10 workshops ift. målgrupper (se projektets organisering). I 2013 blev der givet kommunale midler til realisering af projektet. Herefter fulgte en ny borgerinddragelsesproces for at kvalificere projektet. Den nye moderne park forventes færdiganlagt i efteråret 2015

ORGANISERING

De omkringliggende boligafdelinger og institutioner, Husum Skole, Husumparkens bemandede legeplads, Husum Boldklub, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Center for Park og Natur, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Lokale og Anlægsfonden, Dansk Boldspil Union

FYSISKE PROJEKTER

FØR

Husumparken er Husums største grønne areal, der omkranses af 2 større 3-etagers boligafdelinger, 4 institutioner, Husum Skole og Husum Boldklub. Parken var derfor allerede ved projektstart samlingssted for beboere og institutioner, til trods for nedslidte og utidssvarende faciliteter. Husum Boldklub havde ved projektstart taget initiativ til et udviklingsprojekt, der indebar en opgradering af klubbens faciliteter – nyt klubhus, renovering af fodboldbanerne og etablering af kunstgræsbaner. Fra beboernes side indeholdte moderniseringen af Husumparken drømme om etablering af opholdsrum, mere beplantning med blomster og aktiviteter målrettet en bredere brugergruppe, såsom petanquebaner, skateboardramper og en multibane til basket, fodbold og floorball.

UNDER

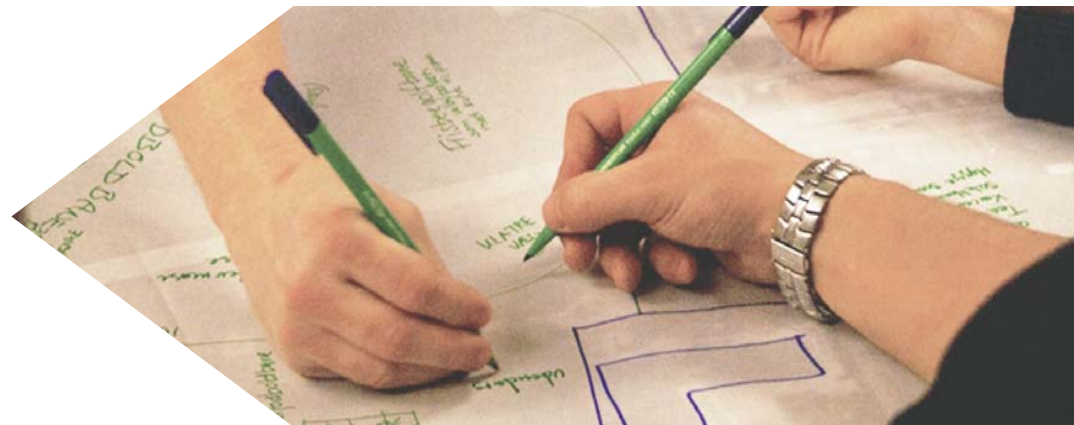
Projektet havde fra start af en stor arbejdsgruppe af engagerede beboere og repræsentanter fra de omkringliggende institutioner, Husum Skole og Husum Boldklub. Det stod derfor også tidligt klart, at der var mange modsatrettede ønsker til, hvad parken skulle kunne.

For at kortlægge de mange ønsker til parken og skaffe finansiering til projektet afholdte Områdefornyelse Husum 10 workshops i 2010, hvor der deltog 120 borgere. Borgerinddragelsesforløbet endte ud i et skitseforslag, der blev sendt til budgetforhandlingerne første gang i 2010 (Budget 2011).

Selvom der i starten af 2012 endnu ikke var bevilliget midler til Husumparken satte Områdefornyelse Husum gang i projektet ved at støtte Husum Skoles skolegårdsrenovering, da det indebar, at skolegården blev åbnet op til parken.

Kort efter, i foråret 2012, modtog projektet midler fra overførelsessagen 2011/2012. Herefter blev borgerne inddraget endnu engang og et konkret projektforslag, der indeholdte en 11-mands kunstgræsbane og forslag til nye bevægelsesområder blev sendt til godkendelse hos Fredningsnævnet i efteråret 2013.

Da Husumparken er fredet som rekreativt grønt område, skulle projektet godkendes hos Fredningsnævnet, før man kunne gå videre. Efter 4 måneders behandlingstid gav Fredningsnævnet i foråret 2014 dispensationen til anlæggelse af en 11-mands kunstgræsbane. Desværre gav Fredningsnævnet ved samme lejlighed afslag på dispensation til etablering af lysanlæg og hegn omkring kunstgræsbanen, hvilket betød, at projektets tidsplan måtte justeres betragteligt. Fredningsnævnet tager kun stilling til konkrete projektforslag, og det havde derfor ikke været muligt at rette projektet til tidligere i processen.

HUSUMPARKEN

Københavns Kommune valgte at anke afgørelsen om lysanlægget hos Natur- og Miljøklagenævnet, som i oktober 2014 omstødte Fredningsnævnets afslag. Side-løbende ankede Danmarks Naturfredningsforening Fredningsnævnets dispensation for anlæggelse af kunstgræsbanen. Ankesagen blev afslået af Natur- og Miljøklagenævnet i november 2014, og dermed blev der givet grønt lys til anlæggelse af en 11-mands kunstgræsbane med lysanlæg i Husumparken. Den samlede behandlingstid for dispensationsansøgninger og ankesager var næsten 1 år. Områdefornyelse Husum valgte tidligt i forløbet at gribe en mulighed, der opstod i foråret 2014, for at anlægge en multibane på Husum Skoles areal. I samarbejde med Husum Boldklub ansøgte Områdefornyelse Husum om midler til multibanen hos Nordea Fonden, Lokale- og Anlægsfonden og Brønshøj-Husum Lokaludvalg, som alle bevilligede midler til projektet. Dette betød, at multibanen stod færdig i efteråret 2014 til gavn for alle parkens brugere og som et bevis på, at projektet med at modernisere Husumparken ikke stod stille til trods for dispensationsansøgninger og ankesager.

18

EFTER

Områdefornyelse Husum igangsætter anlæggelse af en 11-mands kunstgræsbane, lysanlæg og bevægelsesområder i foråret 2015 sammen med Center for Udførelse af Anlæg (CUA). Den nye park forventes at stå færdig i efteråret 2015. Når områdefornyelsen lukker i juni 2015, overtages projektet af Husumparkens parkforvalter og CUA samt Brønshøj-Husum Lokaludvalg, som vil sikre forsat lokalpolitisk bevågenhed.

Projektets lange proces har medvirket til, at kerneinteressenterne fra området er blevet introduceret til Områdefornyelse Husums kollegaer i Kommunens forskellige centre og enheder. Husum Boldklubs repræsentanter har eksempelvis deltaget i møder med Danmarks Naturfredningsforening, de ansvarlige for anlægsprocessen, parkforvalter og parkens drifts koordinator. Denne kobling mellem lokale interessenter, forvaltning og myndighed gør det fremtidige arbejde i Husumparken lettere. Arbejdsgruppen har desuden planer om at oprette et parklaug i samarbejde med Center for Driftsudvikling.

DET MENER ARBEJDSGRUPPEN

POSITIVT

- Projektet har tiltrukket meget politisk opmærksomhed
- Områdefornyelsen fik interessenterne til at tale sammen
- Boldklubben er glad for kunstgræsbanen med lys
- Boldklubben er også meget tilfreds med Multibanen
- Processen åbnede igen efter 2,5 år og skabte nyt håb

UDFORDRINGER

- Processen åbnede igen efter 2,5 år og skabte frustrationer
- Mange interessenter og lige så mange interesser
- Beboerne føler, at rammerne for projektet var uklare
- Svært at fastholde gejsten for projektet
- For mange misforståelser hos interessenterne

TIL INTERN LÆRING

Erfaringen fra projektet i Husumparken viser, at områdefornyelser med tålmodighed og vilje til at fokusere på målet trods modgang kan skabe vellykkede projekter i samarbejde med forskelligartede interessentgrupper og fredningsmyndigheder

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Center for Udførelse af Anlægsprojekter, enheden Parkprojekter og Center for Driftsudvikling (Teknik- og Miljøforvaltningen). Herudover Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Husum Boldklub, Husum Skole samt de omkringliggende boligafdelinger og institutioner

DEN GRØNNE FORBINDELSE

FORMÅL

At skabe forbindelse mellem to af Områdefornyelse Husums store projekter, Husumparken i syd og EnergiCenter Voldparken i nord

SUCCESKRITERIER

At der skabes en smuk grøn forbindelse for cyklister og fodgængere, der knytter Husums forskellige dele sammen. Den skal sikre tryk og grøn mobilitet mellem Husums boligområder, Frederikssundsvej, idrætsfaciliteter og andre aktivitetsmuligheder. I tilknytning til Den Grønne Forbindelse skal der skabes mindst 4 aktive byrum

20

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

Der er ikke anlagt en grøn forbindelse ved udgangen af Områdefornyelse Husums projektperiode. Projektet har udviklet sig og er blevet en del af et langt større projekt, Husumforbindelsen, som forventes anlagt i 2016 med forbindelse mellem Åvendingen syd for Husum Station, forbi Husumparken ad Korsager Allé og op forbi EnergiCenter Voldparken til Tingbjerg

ORGANISERING

Der oprettes en arbejdsgruppe med deltagelse fra interesserede beboere, de almene boligafdelinger, Brønshøj-Husum Lokaludvalg og Teknik- og Miljøforvaltningen. Områdefornyelsen har desuden arbejdet med at inddrage de omkringliggende virksomheder i arbejdsgruppen

FYSISKE PROJEKTER

FØR

Den Grønne Forbindelse spiller en vigtig rolle i ønsket om at binde Husum sammen fra nord til syd. Projektets vision er at skabe en oplevelsesrig strækning, der opfordrer Husums beboere til at bevæge sig på tværs af bydelen og dermed nedbryde den usynlige grænse, som Frederikssundsvej skaber mellem Husum nord og Husum syd. Tankerne bag Den Grønne Forbindelse spiller sammen med Københavns Kommunes indsats Sikre Skoleveje, idet mange børn fra Husum nord efter lukningen af Voldparken Skole i 2008 bevæger sig igennem de tungt belastede trafikknudepunkter på Frederikssundsvej og Husumvej for at komme til Husum Skole og Korsager Skole.

UNDER

Projektets indledende arbejde foregik sammen med enheden Mobilitet og Byrum for at sikre afsættet i Kommunens trafikpolitik og Sikre Skoleveje. Efterfølgende blev der tegnet et skitseprojekt, som lå færdigt i 2013. Projektet blev i 2013, i forbindelse med Budget 2014, indskrevet i projektet Cykelpakken som en cykelforbindelse mellem Husum syd og Tingbjerg. Desværre blev projektet ikke tildelt midler, men den fik dog en markering, hvilket betød, at det ville modtage eventuelle restmidler. Borgerrepræsentationens interesse for projektet gjorde, at Områdefornyelse Husums styregruppe efterfølgende besluttede at opføre en markering af rutens nordlige del med en række kunstneriske byrum for at konkretisere idéen om projektet for politikere og fonde. Byrummene, som stod færdige i sommeren 2014, består af bænke, blomsterkummer og store polycarbonat sten, der lyser om aftenen og natten. Dette satte fornyet fokus på projektet og Den Grønne Forbindelse blev efterfølgende indarbejdet i det større og omfangsrige projekt Husumforbindelsen og indmeldt til forhandlingerne om Budget 2015 i samarbejde med Mobilitet og Byrum.

Den Grønne Forbindelse blev således 1 af 3 delprojekter, som samlet udgør Husumforbindelsen, der går fra Åvendingen syd for Husum Station, ad Korsager Allé med et smut forbi Husumparken, over Frederikssundsvej, ad Kobbelvænget, forbi EnergiCenter Voldparken og over Vestvolden til Tingbjerg. Husumforbindelsen blev tildelt 25 mio. kr. på Budget 2015.

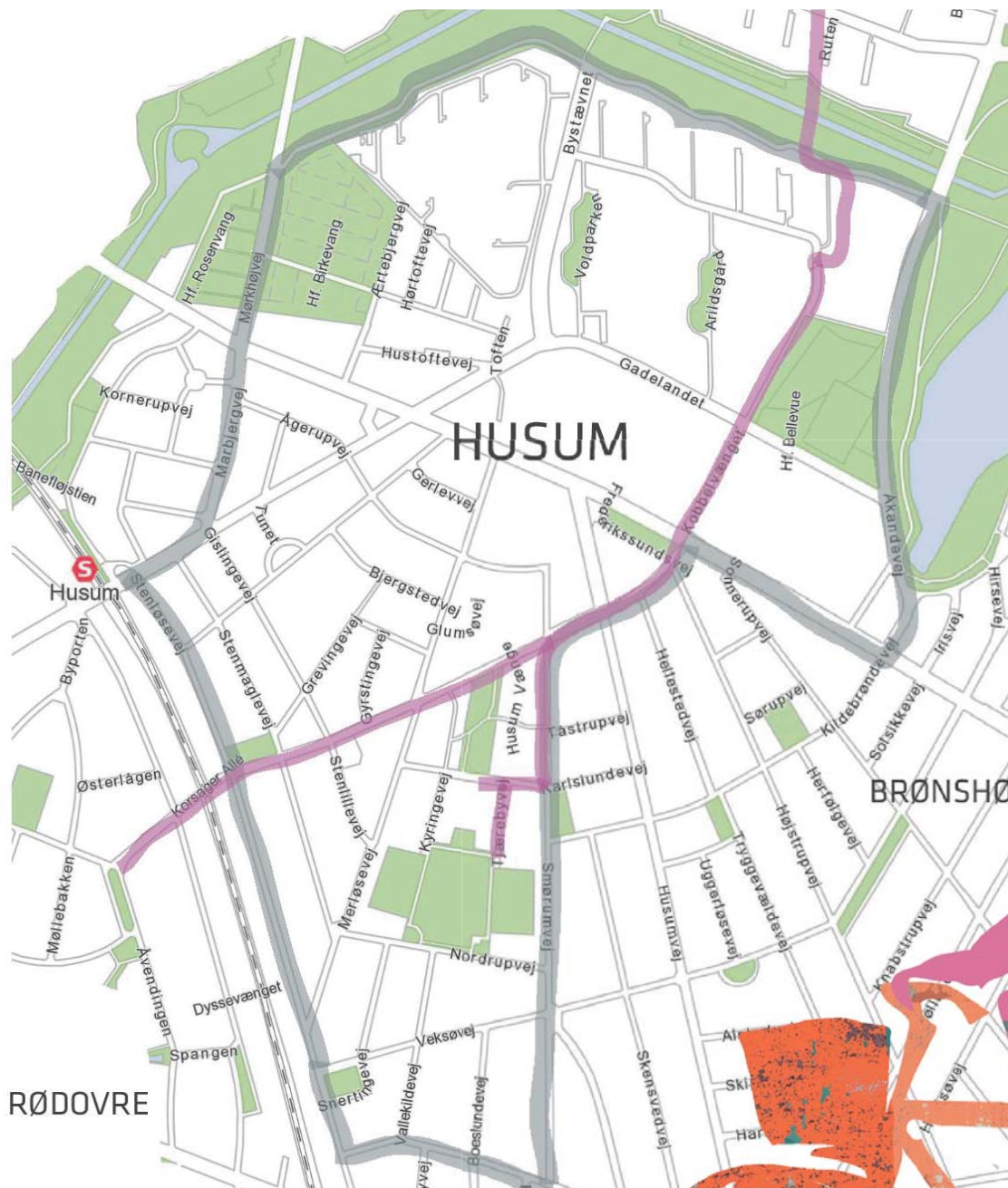

DEN GRØNNE FORBINDELSE

EFTER

Med Husumforbindelsen er den oprindelige plan om en grøn forbindelse igennem Husum blevet udviklet til et projekt, der er 3 gange så stort som oprindelig tænkt. I dag er det Mobilitet og Byrum, der arbejder videre med projektet, mens Brønshøj-Husum Lokaludvalg fastholder det lokalpolitiske fokus og støtter projektets arbejdsgruppe. Områdefornyelse Husum sikrer i 2015 den indledende borgerinddragelse, så Husums beboere kan komme med inputs til udformningen af projektet.

DET MENER ARBEJDSGRUPPEN

POSITIVT

- Glæde over udviklingen af Husumforbindelsen
- Beboerne føler sig velinformeret
- God støtte og lydhørhed fra områdefornyelsen
- Midlertidigt projekt var godt og skabte politisk opmærksomhed
- God synergi mellem områdefornyelsen og lokaludvalget

UDFORDRINGER

- Manglende dialog med kommunens drift
- Forsat fokus på sikre skoleveje
- Lang proces
- Svært med stop-go processer
- Svært at projektet påvirkes af en busplan for Frederikssundsvej

TIL INTERN LÆRING

Erfaringen med projektet viser, at tålmodighed betaler sig. Skitseprojekter og midlertidige projekter, der gør projektet håndgribeligt for beboere, politikere og samarbejdspartnere, viste sig i den her forbindelse at være gode metoder til at fastholde fokus. Projektet viste også, at trafikprojekter kan tage lang tid, fordi de ofte skal modnes, før de kan realiseres. I dette tilfælde betød det, at projektet er blevet større, end det oprindeligt var tænkt.

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Enheden Mobilitet og Byrum i Teknik- og Miljøforvaltningen samt Brønshøj-Husum Lokaludvalg og arbejdsgruppen

BYRUM FOR UNGE

FORMÅL

At give Husums børn og unge mulighed for leg og udfoldelse i gode rammer, hvor det ikke er til gene for andre

SUCCESKRITERIER

At skabe mindst to nye byrum i Husum. Byrummene skal ligge både nord og syd for Frederikssundsvej, være udarbejdet i fællesskab med bydelens unge og imødekomme de eksisterende behov

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

Det lykkedes ikke Områdefornyelse Husum at skabe byrum i fællesskab med Husums børn og unge, da der i projektperioden var store udfordringer på institutionsområdet.

Følgende 4 byrum blev dog alligevel anlagt med fokus på børn og unges behov:

- Cykeludfordringsbane på EnergiCenter Voldparken
- Legeplads på Vestvolden
- Boldbur på Toften
- Multibane på Husum Skole

ORGANISERING

Arbejdsgruppe bestående af børn og unge fra Husum, bydelens gademedarbejdere, By X (Kultur- og Fritidsforvaltningen) samt DGI indgår i projektets opstart som sparringspartnere

FYSISKE PROJEKTER

FØR

Da Områdefornyelse Husum startede, var en af Husums åbenlyse mangler mødesteder og byrum, hvor bydelens børn og unge kunne være aktive og sociale uden at genere naboerne. Områdefornyelsens først skridt var et samarbejde med By X, et børneinddragelsesprojekt under Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF), om at få bydelens børn og unge i tale. Projektet skulle styrke børn og unges indflydelse på byens udvikling og sikre deres deltagelse i de demokratiske processer. Desværre var der ved projektets opstart store udfordringer på institutionsområdet, og det var derfor ikke muligt at skabe et kvalificeret grundlag for en arbejdsgruppe bestående af børn og unge.

UNDER

Da Områdefornyelse Husums ressourcer til projektet krævede BUF's deltagelse, valgte områdefornyelsen at ændre projektets fokus fra inddragelse af børn og unge til et fokus på at skabe konkrete byrum med øje for børn og unges behov. I sommeren 2010 nedsatte områdefornyelsen derfor en arbejdsgruppe af professionelle inden for børne- og ungeområdet, der kunne støtte op om arbejdet. EnergiCenter Voldparken blev omdrejningspunkt for arbejdet, og i sommeren 2012 anlagde Områdefornyelse Husum en af Danmarks første cykeludfordringsbaner ved Vestvolden i Husum i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse, Realdania og Kulturarvstyrelsen. I foråret 2013 registrerede områdefornyelsen dagligt brug af banen fra børnehavebørn, der legede på grusbakkerne, cyklister, som kørte vildt på den udfordrende bane, familier, der kørte med fjernstyrede biler og en BMX-cykelklub, der brugte banen til træning.

I foråret 2013 bidrog Områdefornyelse Husum med lokal viden og inddragelse af borgere i forbindelse med renoveringen af en gammel forfalden legeplads på Vestvolden. Legepladsen benyttes i dag flittigt af børnehaver fra nær og fjern og af lokale børnefamilier.

Det forfaldne cykelskur, som ses øverst til højre, blev fra start tænkt som et oplagt sted at omdanne til et nyt byrum. Arbejdet blev dog indstillet, da anlæggelsen af en ny multihal blev godkendt på Budget 2014. I stedet valgte områdefornyelsen at få det eksisterende men nedslidte, boldbur på Toften fjernet for at kunne anlægge et nyt moderne boldbur med lyddæpende hegn, gummiunderlag og optegnet baner. Boldburet blev indviet af den årlige turnering Husum Gedefodbold i forsommeren 2014 og bruges i dag af områdets børn og unge.

BYRUM FOR UNGE

Sidst men ikke mindst har områdefornyelsen i samarbejde med Husum Boldklub skaffet fondsmidler til en ny multibane ved Husum Skole. Multibanen ligger i forbindelse med Husumparken og bruges af skolen, parkens brugere og boldklubben til træning. Banen stod klar i efteråret 2014.

EFTER

Områdefornyelse Husum har afsat midler til, at EnergiCenter Voldparken kan vedligeholde cykeludfordringsbanen fremadrettet, da banen har åbnet EnergiCenter Voldparken op til Vestvoldens grønne stier og dermed skaber bedre sammenhæng med de omkringliggende veje og Utterslev Mose.

Børne- og Ungdomsforvaltningen står for drift og vedligeholdelse af boldburet på Toften, som Børnehuset Bytoften har brugsretten til i deres åbningstid. Områdets gadeplansmedarbejdere og klubmedarbejdere vil fremadrettet anvende boldburet til relationsarbejde og fritidsaktiviteter. Det samme gælder multibanen på Husum Skole, hvor skolen og Husum Boldklub deler brugsretten.

FYSISKE PROJEKTER

TIL INTERN LÆRING

Erfaringen fra projektet viser, at områdefornyelser som bindeled kan skabe velfungerende byrum til børn og unge, selvom det det kan være svært uden et tæt samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen

27

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Børne- og Ungdomsforvaltningen, Børnehuset Bytoften, Husum Skole, Husum Boldklub, EnergiCenter Voldparken samt Brønshøj-Husum Lokaludvalg

VISIONER FOR VOLDPARKEN

FORMÅL

Arbejdet med Visioner for Voldparken udspringer af strøggade-løftets arbejde med byrum i boligafdelinger, der havde til formål at tilføre de offentligt tilgængelige arealer bedre rammer for ophold og rekreative aktiviteter for alle boligområdernes beboere, og som knytter strøggaden sammen med en række større og mindre knudepunkter i boligområderne. Dette var udgangspunktet, da Områdefornyelse Husum udvalgte Voldparken som det boligområde, hvor man ville konkretisere projektet

SUCCESKRITERIER

At der udføres mindst to anlæg, der kan fungere som demonstrationsprojekter

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

I 2012 og i 2013 blev der etableret midlertidige højbede. I forbindelse med dette, blev der udarbejdet en visionsplan for Voldparken, og i 2014 anlagde man en permanent eksempelhave med udgangspunkt i ideerne fra visionsplanen

ORGANISERING

Områdefornyelse Husum, AAB38, fsb Voldparken, Arildsgården A/B, Husum for Alle, Brønshøj-Husum Lokaludvalg

FYSISKE PROJEKTER

BAGGRUND

Visionsplanen Visioner for Voldparken er et vigtigt mål, der udspringer af strøgadeprojektets arbejde med byrum i boligafdelinger. Boligområdet Voldparken var fra starten tænkt som demonstrationsområde pga. sin placering og områdefornyelsens samarbejde med den boligsociale helhedsplan Husum for Alle (tidligere Satellit 10A). Hertil kom, at de store grønne arealer i udtalt grad stod ubrugte hen og over en længere periode havde givet anledning til utryghed blandt Voldparkens beboere.

FØR

Voldparkens store grønne rum er en af bydelens største kvaliteter. Desværre bærer området præg af, at boligafdelingernes befolkningstæthed er dalet de sidste 30 år, uden at man har udviklet arealerne tilsvarende. Det betyder, at de offentligt tilgængelige grønne områder henligger tomme og funktionsløse med en uklar grænse mellem offentligt og privat, hvilket skabte utryghed og anledning til hærværk. Voldparken blev derfor valgt som demonstrationsområde pga. sin placering og områdefornyelsens samarbejde med Husum for Alle (dengang Satellit 10A), som havde kontakt med beboerbestyrelser og boligorganisationerne. Områdefornyelse Husum fokuserede derfor i opstarten af projektet på bedre rammer for ophold og rekreative aktiviteter, der kunne være attraktive for områdets forskellige beboergrupper. Visionen var etablering af afgrænsede aktivitetsområder såsom grillpladser, petanquebaner og blomster- og nyttehaver for at give beboerne anledning til at bruge fællesarealerne og tage ansvar for dem. Samtidig var tanken, at det kunne skabe naturlige mødesteder og fællesskaber på tværs af alder og etnicitet.

UNDER

I 2012 modtog Områdefornyelse Husum og Brønshøj-Husum Lokaludvalg fondsmidler til projektudvikling, og områdefornyelsen nedsatte i den forbindelse en arbejdsgruppe bestående af den boligsociale helhedsplan Husum for Alle og Voldparkens 3 boligafdelinger AAB38, fsb og AB Arildsgård. Arbejdsgruppens formål var i første omgang at kortlægge beboernes interesse for projektet om at udvikle Voldparken på tværs af boligafdelingerne. Derfor anlagde arbejdsgruppen 20 højbede i forsommeren 2012, som skulle skabe opmærksomhed omkring projektet. Samarbejdet mellem de 3 boligafdelinger fortsatte efterfølgende, og de mobile højbede blev gentaget i sommeren 2013. Sideløbende hyrede arbejdsgruppen

VISIONER FOR VOLDPARKEN

landskabsarkitekter til at udarbejde Visioner For Voldparken - en visionsplan for en grøn og social omdannelse af boligområdets friarealer. Planen, der lå færdig i februar 2013, er ambitiøs og omhandler både lokal afledning af regnvand (LAR), nyttehaver, affaldshåndtering, trafikændringer, optimering af lysforhold og rum til sociale aktiviteter. Budgettet for den samlede plan er 27 mio. kr., og arbejdsgruppen havde derfor fra start af bedt om, at elementerne skulle kunne udføres enkeltvis eller i etaper, så man kunne finansiere visionsplanen løbende.

Ifbm. finansieringen af visionsplanen havde man indregnet muligheden for at gøre brug af Hofors tilskudsordning ved lokal afledning af regnvand. Desværre stoppede Hofor tilskudsordningen, inden visionsplanen havde fundet de resterende midler. Dette gjorde, at projektet efterfølgende mødte modstand fra AAB38's og fsb's beboere, og da det ikke lykkedes Områdefornyelse Husum at rejse midlerne, betød det, at projektet blev sat i bero.

30

EFTER

For at fastholde interessen for projektet valgte områdefornyelsen og fsb i 2014 at etablere en eksempelhave med udgangspunkt i tankerne fra Visioner for Voldparken til inspiration for beboerne, som også kan bruges til at søge midler.

Arbejdet med Visioner for Voldparken er i dag overtaget af Voldparkens 3 boligafdelinger. Her danner visionerne basis for fsb's og AAB's fysiske helhedsplaner. Hofor har desuden åbnet op for nye tilskudsmuligheder ifbm. afledning af regnvand, hvilket skaber nye finansieringsmuligheder for de 3 boligafdelinger. Københavns Kommune kan ikke gå videre med projektet, da Voldparken er privatejet grund. Dog er Brønshøj-Husum Lokaludvalg indstillet på at sætte projektet på dagsordenen fremadrettet, så det forsat er sikret politiske bevågenhed.

FYSISKE PROJEKTER

TIL INTERN LÆRING

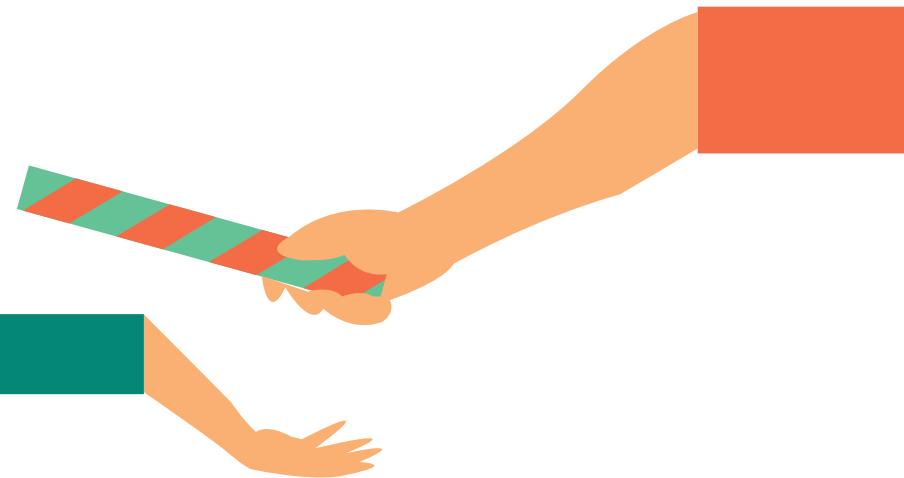
Erfaringen fra projektet viser, at områdefornyelser kan skabe visionære udviklingsplaner i samarbejde med boligorganisationer og beboere

31

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

AAB38, fsb Voldparken og Arildsgården A/B samt Brønshøj-Husum Lokaludvalg

HUSUM BYPARK

FORMÅL

Det oprindelige strøggadeløfts formål var at give Frederikssundsvej gode opholdsrum, gøre det nemt at parkere, og gøre det nemt og trygt at krydse gaden, for derved at skabe grundlag for et velfungerende butiksliv

Med Husum Byparks afgrænsede areal blev man nødt til at omformulere formålet, som i stedet blev at skabe et centralt samlingssted med gode opholdsmuligheder, der sikrer sammenhæng mellem Husum nord og Husum syd

SUCCESKRITERIER

Det oprindelige strøggadeløfts succeskriterier gik på at skabe en synlig forbedring i Kommunens bylivsregnskab samt at skabe opholds- og mødesteder, gode muligheder for at krydse Frederikssundsvej samt forbindelse mellem andre rekreative områder. Hertil kom et generelt forskønnende løft

I succeskriterierne for Husum Bypark fastholdte man fokus på synlig forbedring i bylivsregnskabet og tilføjede etableringen af en park på Frederikssundsvej mellem Korsager Allé og Husumvej med gode opholdsmuligheder

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

Strøggadeløftet udgik i 2012

Husum Bypark blev etableret i 2013 og viser i dag stor fremgang i bylivsregnskabet (se s. 36)

ORGANISERING

Områdefornyelse Husum, beboerfølgegruppe samt Center for Park og Natur

FYSISKE PROJEKTER

BAGGRUND

Husum Bypark findes ikke i kvarterplanen, da den udspringer af strøggadeløftsprojektet, der fokuserede på at sikre Frederikssundsvej som en livlig hande-gade ved at omdanne strækningen mellem Husumvej og Husum Torv og skabe attraktive byrum i de omkringliggende boligafdelinger. Strøggadeløftet måtte dog gentænkes, da Økonomiforvaltningen satte projektet om en højklasset bus-løsning i gang på Frederikssundsvej.

FØR

I forbindelse med strøggadeløftet afholdte Områdefornyelse Husum flere works-hops med beboerne og et midlertidigt strøggadeeksperiment over 2 måneder i sommeren 2011, hvor beboerne blev bedt om at tænke hande-gaden på ny. Det var resultaterne herfra, der pegede på mulighederne for at smelte den daværen-de plads på hjørnet af Frederikssundsvej og Husumvej sammen med parken, der på det tidspunkt blev delt af en mindre stikvej. Hertil kom, at det tidligere Center for Vej og Park udbød en pulje til lommeparksprojekter, inspireret af New Yorks pocket parks. Det var derfor disse to faktorer, der satte Områdefornyelse Husum på sporet af det projekt, som i dag er blevet til Husum Bypark.

Før Husum Bypark blev anlagt, stod parken næsten ubenyttet hen uden egentligt formål og blev primært brugt til hundeluftning. Under det midlertidige strøggadeeksperiment udtrykte flere beboere ønske om bedre muligheder for ophold og flere samlingssteder i forbindelse med hande-gaden, og det var disse ønsker Områdefornyelse Husum søgte at realisere, da arbejdet med Husum By-park gik i gang.

UNDER

En stor del af det indledende arbejde gik ud på at indsamle ønsker til den nye park. Man kunne således møde områdefornyelsens sekretariat til arrangemen-ter rundt omkring i bydelen og udfylde spørgeskemaer med ønsker til parkens indhold og funktioner. Det var ved disse lejligheder, at arbejdsgruppen blev sam-let. Gruppen var interesse-mæssigt delt i to; den ene halvdel repræsenterede bo-ligforeningen Langelandshus, der ligger som nabo til parken. Den anden halvdel repræsenterede en bredere beboerkreds, primært fra Husum syd, som ønskede en åben park med gode muligheder for ophold og aktiviteter for børn og voksne. Fra Københavns Kommunes deltog det daværende Center for Park og Natur ud-øver Områdefornyelse Husum. Arbejdsgruppen fulgte aktivt projektet og kom

HUSUM BYPARK

løbende med inputs til områdefornyelsen.

Herfra begyndte visionen for Husum Bypark at tage form. Visionen blev at skabe et centralt samlingspunkt for Husums beboere på tværs af Frederikssundsvej for at ophæve den usynlige grænse, som vejen skaber mellem bydelens sydlige og nordlige kvarterer. Dertil kom ønsket om at skabe større sammenhæng mellem park og plads ved at nedlægge den stikvej, som på daværende tidspunkt adskilte de to, samt drømmene om stiforløb gennem parken, legeområder for både små og store børn, gode opholdsmuligheder, flere åbninger ind til parken og eventuelt et overdækket område på pladsen til afholdelse af arrangementer. Fra fokus blev ændret til Husum Bypark stod færdig gik der 1 ½ år. Finansieringen af Husum Bypark kom fra områdefornyelsens egne midler og puljen til lommeparksprojekter.

EFTER

Parken er et godt eksempel på, hvordan områdefornyelsesprojekter udvikler sig i samspil med den lokale virkelighed. I juni 2013 og juni 2014 foretog Områdefornyelse Husum bylivsundersøgelser for at dokumentere effekten af den nye park, og resultaterne var ikke til at tage fejl af. Fra at have været hundetoilet og gennemgangsplads, hvor ingen tog ophold, viste undersøgelsen, at Husum Bypark har gjort det attraktivt at opholde sig i både parken og på pladsen.

34

FYSISKE PROJEKTER

Da parken blev anlagt, valgte man fra områdefornyelsens side at oprette en arrangementsgruppe for at sikre, at parkens nye muligheder blev brugt og fremvist med beboerne som katalysator. Husum Byparks Arrangementsgruppe, som den i dag hedder, fik sekretariatsstøtte i 2014 og midler til at afholde 6 arrangementer. Ved årets sidste arrangement tændte overborgmester Frank Jensen Husums juletræ i parken og markerede derved parken som Husums nye samlingssted sammen med 400 Husumborgere.

Fra 1. januar 2015 har Husum Byparks Arrangementsgruppe valgt at forsætte som forening med støtte fra Frivilligcenter EnergiCenter Voldparken. Ved den anledning fik gruppen overrakt et eventkit og en eventhåndbog, som Områdefornyelse Husum havde samlet og udarbejdet. Eventkitet står i dag på EnergiCenter Voldparken, så alle kan bruge det. Arrangementsgruppen arbejder videre med at afholde arrangementer i Husum og med at udvide arbejdet, så de også kan blive et parklaug med støtte fra Center for Driftspartnerskabers projekt om grøn frivillighed.

HUSUM BYPARK

HOVEDPUNKTER I BYLIVSUNDERSØGELSEN

For at kunne måle effekten af anlæggelsen af Husum Bypark foretog Områdefornyelse Husum i juni 2013 og juni 2014 bylivsundersøgelser, hvor parkens brugere blev målt ift. antal, alder, køn, ophold og aktiviteter.

- Fremgang fra 18 til 291 personer i selve parken
- Fremgang fra 201 til 651 personer på pladsen
- 35 % flere på Husumvej
- 16 % færre på Frederikssundsvej
- Bred repræsentation af grupper i parken i 2014 ift. 2013
- Ophold som ikke er transport-relateret er næsten fordoblet
- Næsten dobbelt så mange aktiviteter som tidligere
- Den nye bypark tiltrækker særligt børn, unge, ældre og mænd

Læs hele bylivsundersøgelsen her: <http://www.e-pages.dk/tmf/68/>

36

DET MENER ARBEJDSGRUPPEN

POSITIVT

- Der er skabt ejerskab hos deltagerne i arbejdsgruppen
- Arbejdsgruppen føler stolthed over at kunne fortælle om projektet
- Kender flere fra lokalområdet nu
- Parken samler nord og syd på Frederikssundsvej
- Bidrager til positiv spiral med identitet og positive historier

UDFORDRINGER

- En projektperiode på 3 år er lang tid
- Overgangen fra projekt til drift er svær for beboerne
- Beboerne har forskellige behov for kommunikation af projektet
- Det kan være svært at gennemskue beslutningsprocesserne
- Da det kan være svært at forstille sig projektet ud fra tegninger

TIL INTERN LÆRING

Erfaringerne fra projektet viser, at områdefornyelsers lokale tilstedeværelse betaler sig, når det handler om at redefinere projekter og gribe de muligheder, der opstår. I den forbindelse viste det midlertidige strøggadeprojekt sig som et afgørende instrument i projektudviklingen, hvilket sammen med '1:1 Dag' og korte stop-go processer gjorde, at beboernes engagement blev fastholdt fra start til slut

37

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Husum Byparks Arrangementsgruppe
og Brønshøj-Husum Lokaludvalg

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

INDHOLD

INTERESSENTOVERSIGT	S. 40
SMÅ SYNLIGE PROJEKTER	S. 42
ENERGICENTER VOLDPARKEN	S. 44
AKTIVITETSHUS	S. 50
HU-SUMMEN	S. 52
BESKÆFTIGELSESIKTSATS	S. 54
STYRKELSE AF NETVÆRK	S. 56
SAMARBEJDE PÅ TVÆRS	S. 60

OVERORDNET FORMÅL

Formålet med Områdefornyelse Husums sociale og kulturelle projekter har været at styrke sociale og kulturelle aktiviteter i Husum ved at skabe sammenhæng og synergi mellem områdets aktører og styrke beboernes egne ressourcer for derved at styrke medborgerskabet, skabe interessefællesskaber og bygge netværk.

OVERORDNET LÆRING

Erfaringerne fra Områdefornyelse Husums sociale og kulturelle projekter viser, at der er 3 ting, der er vigtige for områdefornyelser at have fokus på:

- Set udefra er Københavns Kommune én enhed - vær derfor opmærksom på rollen som formidler mellem kommune og borger
- Det er ressourcekrævende at facilitere borgerinddragelse - fasthold derfor strukturer og tidsplaner for processer og møderækker
- Det er en balancegang at styre processer - vurder derfor løbende rollen som koordinator ift. kollegaer og samarbejdspartnere

INTERESSENTOVERSIGT

STRØGGADELØFT

Altikon, BR, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Flügger, Føtex, Handelsforeningen Brønshøj-Husum-Tingbjerg, Handelslivet, Husums beboere, Lidl, Områdefornyelse Husum, TMF, ØKF

CYKELUDFORDRINGSBANE

2700netavsien.dk, ABC Cykler, BMX klubben, Brønshøj-Husum Lokalavis, cyklister på Vestvolden, EnergiCenter Voldparken, GHB Landskabsarkitekter, Husums institutioner, Kræftens Bekæmpelse, Kulturarvsstyrelsen, MOTiovaTION, Naturstyrelsen, Områdefornyelse Husum, Realdania, TV Bella, Voldparkens beboere

PULJER

2700netavsien.dk, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, EnergiCenter Voldparken, Kræftens Bekæmpelse, MOTiovaTION, uformelle netværk, foreninger og ildsjæle, Områdefornyelse Husum, TV Bella

BESKÆFTIGELSE

BIF, EnergiCenter Voldparken, Husum For Alle, Områdefornyelse Husum

FRIVILLIGHEDSINDSATS

2+1, Dansk Bygningsarv, EnergiCenter Voldparken, Husum for Alle, KFF, MBBL, formelle og uformelle netværk, ildsjæle og foreninger, Områdefornyelse Husum, Projektværkstedet, Socialministeriet

MULTIBANE PÅ HUSUM SKOLE

2700netavisen.dk, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, BUF, DBU København, Falsterbo, Husum Boldklub, Husum Skole, KFF, Lokale- og Anlægsfonden, Lollikhuse, Nordeafonden, Områdefornyelse Husum, Smørhullet, TV Bella, UNO Koncept

STYRKELSE AF NETVÆRK

2700netavsien.dk, AAB38, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Børne- og ungenetværket, EnergiCenter Voldparken, Foreningsguiderne, Forældre For Fred, fsb Voldparken, Husum for Alle, KFF, Klar Parat Husum, Natteravnene, uformelle netværk, foreninger, Ildsjæle, Områdefornyelse Husum, Projektværkstedet, TV Bella

ENERGICENTER VOLDPARKEN

1:1 Landskabsarkitekter, 2700netavsien.dk, Arildsgården A/B, BBP Arkitekter, beboere i Husum, Tingbjerg og Brønshøj, BIF, Boldklubben Fix, BR, Brønshøj Boldklub, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, BUF, Center for Sikker By, DGI Huse og Haller, DGI Storkøbenhavn, FerieCamp, foreninger og klubber, Foreningsguiderne, fsb Voldparken, FUECV, Givrum.nu, Husum Bibliotek, Husum Boldklub, Husum for Alle, Husum Skole, Husumspejderne, IF Stadion, Keinicke og Overgaard Arkitekter, KEJd, KFF, Knud Foldschack Advokater, Korsager Skole, KUBEN Management, Kulturarvsstyrelsen, Kulturguiderne, Kulturhuset Pilegården, Københavns Brandvæsen, Københavns Madhus, Københavns Politi, Livsbanen, lokale netværk, MBBL, Natteravnene, Områdefornyelse Husum, Projektværkstedet, SOF, SSP, Statsforvaltningen, Sundhedscenter Vanløse, SØVECV, Think Space, Tingbjerg Boldklub, Tingbjerg Forum, Tingbjerg Heldagsskole, Tingbjerg-Husum Partnerskab, TMF, TV Bella, Valgtilforordnet, ØKF, AAB38

AKTIVITETSHUS

BUF, Bydelsmødrene, Børn- og ungenetværket, Fritidsklubben, Husum Bibliotek, KFF, lokale kunstnere, Områdefornyelse Husum, Styrelsen for Bibliotek og Medier, SUF

BØRN OG UNGE NETVÆRK

18+ centrene, BUF, EnergiCenter Voldparken, Forældrenetværket, Husum Bibliotek, Husum for Alle, KFF, Klar Parat Husum, Klubberne, Københavns Politi, Livsbanen, Ny Start, Områdefornyelse Husum, SOF, SSP

HUSUM BYPARK

2700netavsien.dk, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Bureau Detours, buspassagerer, den tidligere arbejdsgruppe, Energi-Center Voldparken, Flügger, Føtex, gennemrejsende, handelsstandsforeningen, handlende, Husum Bibliotek, Husum Byparks Arrangementsgruppe, Husum Juletræsforening, Husum Skole, Husums beboere, Husums foreninger, Husumvænge, Kulturhuset Pilegården, Københavns Brandvæsen, Københavns Politi, Langelandshus, Lidl, Livsbanen, Natteravnene, Niels Lützen Landskabsarkitekter, OK Nygaard, omkringliggende erhverv, Områdefornyelse Husum, parkens brugere, PLH Arkitekter, TMF, TV Bella, Vesterholt Eftf., Øllgaard Rådgivende Ingeniører

TRAFIK

2700netavsien.dk, BR, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, gennemrejsende, Husum Bypark, Husum Torv, Husumforbindelsen, Husumparken, Husums beboere, Områdefornyelse Husum, TMF, TV Bella

HUSUMPARKEN

2700netavsien.dk, BR, Brønshøj-Husum Lokalavis, BY X, Center for Drift Nord, Center for Udførelse af Anlægsprojekter, DBU København, DGI Faciliteter og Lokaludvikling, Falsterbo, Friluftsrådet, Natur- og Miljøklagenævnet, GHB landskabsarkitekter, Husum Boldklub, Husum Skole, Husum Vænge, Husum Vænge Centret, Husumparkens arbejdsgruppe, Husumparkens bemandede legeplads, KFF, Københavns Fredningsnævn, Københavns Politiet, Landskabsværkstedet, Lolikhuse, Områdefornyelse Husum, Primus Arkitekter, Smørhullet, TMF, Trommen, TV Bella, Ungdomsgården

HUSUM TORV

Handelsforeningen Brønshøj-Husum-Tingbjerg, Handelslivet, Områdefornyelse Husum, TMF, buspassagerer

SUNDHEDSNETVÆRK

2700 Løbet, 2700netavsien.dk, AAB38, Brønshøj-Husum Lokalavis, EnergiCenter Voldparken, Experimentariet, Forebyggelsescenter Vanløse, fsb Voldparken, Husum for Alle, Områdefornyelse Husum, Pulse, SUF, TV Bella

DEN GRØNNE FORBINDELSE

2700netavsien.dk, AAB38, Altikon, BR, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, BUF, EnergiCenter Voldparken, Husum Byparks Arrangementsgruppe, Husum Skole, Husum Vænge, Husumparkens arbejdsgruppe, KFF, Korsager Skole, Københavns Fredningsnævn, Københavns Politi, Lidl, Naturstyrelsen, Områdefornyelse Husum, Projekt Sikker Skolevej, Radiometer, Rambøll, SHJWORKS, Smørhullet, SOF, Tingbjerg-Husum Partnerskab, TMF, TV Bella

VISIONER FOR VOLDPARKEN

2700netavsien.dk, AAB38, Arildsgården A/B, beboere med nyttehaver, Brønshøj-Husum Lokalavis, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Byens Drift Nord, Center for Almene Boliger, Center for Sikker By, EnergiCenter Voldparken, fsb Voldparken, Green Team, gårdmænd, Habitats, Husum for Alle, Lokale- og Anlægsfonden, Niels Lützen Landskabsarkitekter, Områdefornyelse Husum, Orbicon, Realdania Det Gode Boligliv, TMF, TMU, TV Bella

TINGBJERG-HUSUM PARTNERSKAB

2700netavsien.dk, BIF, Brønshøj-Husum Lokalavis, BUF, Center for Sikker By, fsb Voldparken, Husum for Alle, KFF, Københavns Brandvæsen, Københavns Politi, Områdefornyelse Husum, Områdesekretariatet i Tingbjerg, SAB/KAB, SOF, SSP, SUF, TMF, TV Bella, ØKF

BYRUM FOR UNGE

2700netavsien.dk, Boligforeningen, Brønshøj-Husum Lokalavis, BUF, Børnehuset Bytoften, Futbol de Calle, Husum for Alle, Husums børn og unge, Kondigrafen, Livsbanen, Ny Start, Områdefornyelse Husum, Tingbjerg-Husum Partnerskab, TMF, TV Bella, UNO Koncept

SMÅ SYNLIGE PROJEKTER

FORMÅL

At imødekomme behovet for synlig udvikling i projekter med lange processer

SUCCESKRITERIER

At der årligt gennemføres mindst to små synlige projekter

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

Eksempler på nogle af de små synlige projekter
Områdefornyelse Husum har gennemført fra 2010:

- 2010: ECV Aktivitetsdag, 2700 kulturdag
- 2011: Skatebane på Husum Torv, strøggadeeksperiment
- 2012: Nyttehaver i Voldparken, Eidfest
- 2013: Belysning på ECV, Blomsterkasser på Husum Torv, Rengøringsdage i Husum
- 2014: Udsmykning af ECV, 4 aktivitetsskilte

ORGANISERING

Områdefornyelse Husum med inputs fra arbejdsgrupper og øvrige interessenter

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

FØR

En af de ting man som områdefornyelse altid møder, er beboernes utålmodighed over lange projektperioder, som gør det svært at fastholde engagementet. Områdefornyelse Husum skrev derfor en pulje til små synlige projekter ind i kvarterplanen for netop at imødekomme behovet for hurtige og enkle projekter. I kvarterplanen skrev man, at projekterne "(..) skal skabe synlighed omkring borgerinddragelsesprocesserne og muliggøre midlertidige eksperimenter, der kan kvalificere de større projekter."

UNDER

Puljen til små synlige projekter blev fra første dag flittigt blevet brugt. Puljen er blevet brugt til at tiltrække beboerne og vise, at der ikke nødvendigvis er langt fra tanke til handling. Omdrejningspunktet har været borgerinddragelse og formidling af både det samlede områdefornyelsesprojekt og de enkelte projekter, da den har skabt gode anledninger til diskussion.

EFTER

Puljen for små synlige projekter lukker sammen med områdefornyelsen i juni 2015. For at fastholde fokus på at skabe liv i Husum, og vise at den positive udvikling er en løbende proces, oprettede områdefornyelsen i starten af 2014 Husum Byparks Arrangementsgruppe bestående af frivillige beboere, som i hele 2014 blev støttet og oplært i at afholde arrangementer i Husum Bypark. Udover at gruppen sætter fokus på Husum Bypark, er tanken, at deres aktiviteter skal inspirere flere beboere til at skabe små projekter i bydelen.

TIL INTERN LÆRING

Erfaringerne fra arbejdet med puljen til små synlige projekter viste, at det betaler sig at have denne form for byudviklingspuljer. Puljen giver muligheder for at fastholde beboerne i projekterne ved at skabe synlig udvikling løbende

43

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Brønshøj-Husum Lokaludvalg

ENERGICENTER VOLDPARKEN

FORMÅL

At skabe et aktivitetshus i Husum under overskrifterne kultur, natur og idræt med støtte til det organiserede og uorganiserede foreningsliv

SUCCESKRITERIER

At omdanne Voldparken Skole til et lokalt samlingssted med en bred vifte af aktiviteter, der matcher Husums mangfoldige beboersammensætning

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

Voldparken Skole er i dag omdannet til aktivitetshuset EnergiCenter Voldparken, der udover egen administration og drifts- og køkkenpersonale huser 62 foreninger og 350 børn fra udflytterbørnehaver

ORGANISERING

Brønshøj-Husum Lokaludvalg er projektets ideejær. Områdefornyelse Husum realiserede projektet med Teknik- og Miljøforvaltningen som tilsynsførende myndighed. EnergiCenter Voldparken (ECV) drives af to bestyrelser: Foreningen til Udviklingen af ECV (FUECV) og den Socialøkonomiske Virksomhed ECV (SØVECV). SØVECV står for drift, facility management, support til foreninger, udlejning af bygninger og catering til udflytterbørnehaverne på vegne af Københavns Ejendomme og Børne- og Ungdomsforvaltningen. FUECV står for udviklingen af ECV - herunder folkekøkkenet, den nye hal, og Frivilligcenter ECV

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

FØR

Da Områdefornyelse Husum skrev kvartplanen, var der et lokalt ønske om at etablere et aktivitetshus i Husum som alternativ til Kulturhuset Pilegården ved Brønshøj torv. Året forinden, i 2008, lukkede Voldparken Skole i det nordøstligste hjørne af Husum som en del af de nationale skolesammenlægninger. Idéen om at omdanne den tidligere skole til et aktivitetshus kom allerede kort efter på tale under Future City Game workshoppen, som blev afholdt af Københavns Kommune og British Council. Brønshøj-Husum Lokaludvalg havde ved den lejlighed taget projektet til sig, og så sig derfor om efter samarbejdspartnere, da Områdefornyelse Husum startede. Projektet fik tidligt navnet EnergiCenter Voldparken (ECV) fordi tanken var at skabe et lokalt kraftcenter, der kunne øge Husums aktivitetsniveau og samtidig være et mødested med gode rammer. ECV blev derfor også tænkt som et identitetsskabende omdrejningspunkt, der kunne øge sammenhængskraften i hele Husum. Visionen er, at ECV skal være et moderne bud på et lokalt forsamlingshus, der forener idræt, motion og sundhed med kulturelle aktiviteter, og som fungerer som bindeled mellem beboerne i de tre bydele Brønshøj, Husum og Tingbjerg. Med disse tanker og visioner blev ECV's fokus at henvende sig til alle aldersgrupper og kulturelle baggrunde ved at stille klart definerede rammer til rådighed, som beboerne selv skal fylde ud med aktiviteter. Den stærke lokale opbakning og tro på projektet fra Brønshøj-Husum Lokaludvalg og projektets lokale idemænd gjorde, at Områdefornyelse Husum så det som et godt udgangspunkt for at skabe bedre rammer om de sociale og kulturelle aktiviteter i Husum. EnergiCenter Voldparken kom derfor med i kvarterplanen, hvorved Områdefornyelse Husum overtog arbejdet med projektet. Dette cementerede områdefornyelsen i 2010 ved at flytte ind på den nedlagte skole som de første for at sætte gang i udviklingen af aktivitetshuset til trods for, at der var træplader for vinduerne og ingen vand i vandhanerne.

UNDER

Arbejdet med at skabe et aktivitetshus for alle i Husum krævede en gentænkning af hele den tidligere skoles matrikel og potentialer. Områdefornyelse Husum påtog sig derfor opgaven med at sikre, at den gamle skole blev gjort klar til aktiviteter. På dette tidspunkt havde de lokale idemænd fået organiseret sig i samarbejde med Områdefornyelse Husum, og det lykkedes at opnå støtte til projektet hos både Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Københavns Kommunes kick-

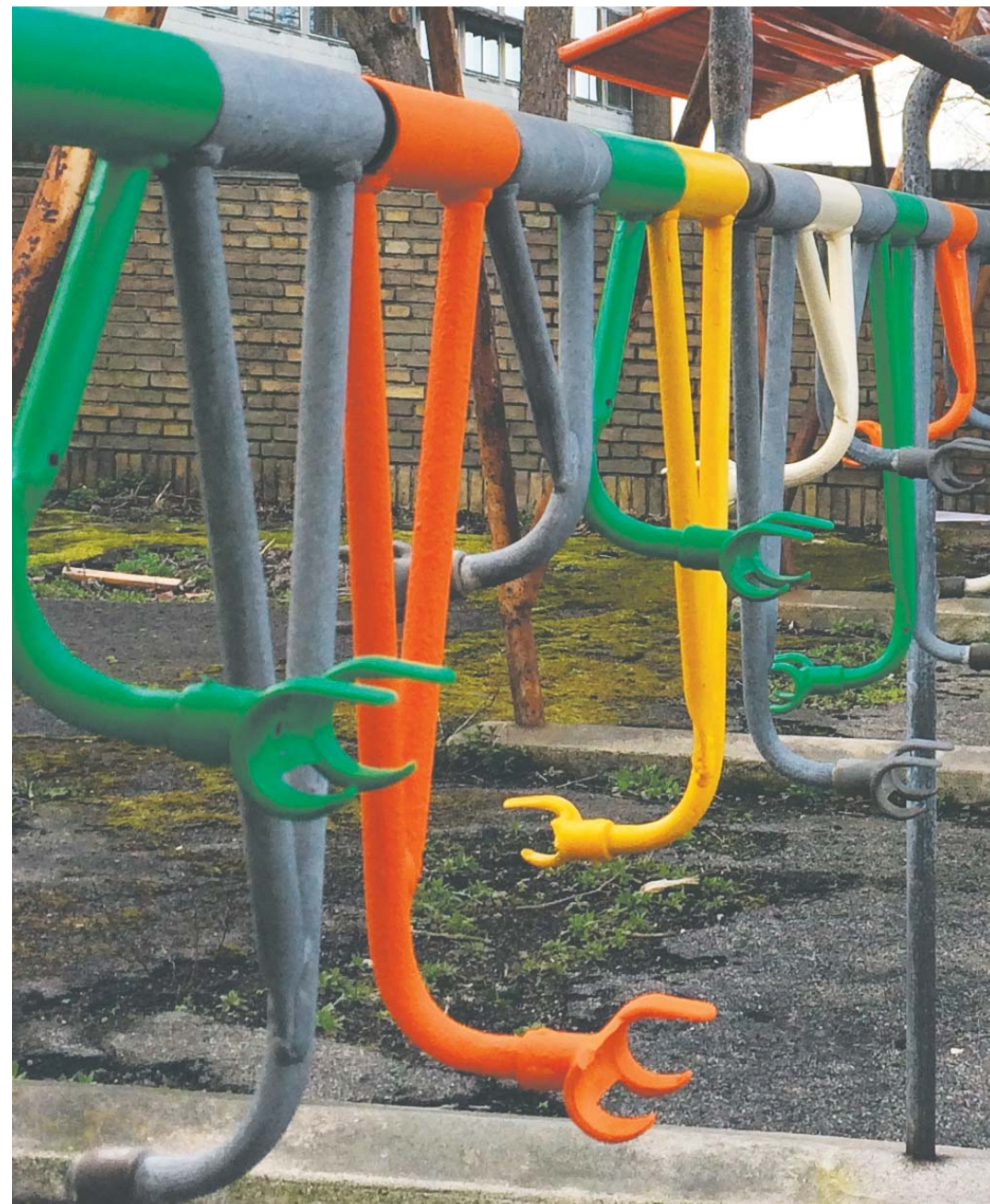
ENERGICENTER VOLDPARKEN

starter pulje samt Teknik- og Miljøforvaltningens Byfornyelsespulje. Det næste Områdefornyelse Husum gik i gang med var at undersøge mulighederne for at forankre udviklingen af ECV som en socialøkonomisk virksomhed, der kunne forestå drift og vedligeholdelse af den store matrikel, der allerede siden 2009 havde huset flere udflytterbørnehaver. Dette lykkedes efter et stort forarbejde.

Med Den Socialøkonomiske Virksomhed EnergiCenter Voldparken (SØVECV) sikrede områdefornyelsen forankring af ECV ift. Kommunens forvaltninger. Derudover fik den i forvejen engagerede frivillige bestyrelse et stærkt incitament til at forbedre og tilpasse ECV's aktiviteter løbende. Incitamentet består i, at SØVECV's indkomst fra drifts- og vedligeholdelsesopgaver, som SØVECV varetager på vegne af Københavns Ejendomme og Børne- og Ungdomsforvaltningen bliver reinvesteret i udviklingen af aktivitetshuset ECV. Hertil kom oprettelsen af et produktionskøkken til at varetage børnehavernes madordning. Med oprettelsen af SØVECV blev der skabt en professionel administration med drifts- og køkkenpersonale, som løbende har udviklet sig frem til 2015, og som på Budget 2015 har modtaget drifts- og udviklingsmidler frem til og med 2018.

Realiseringen af EnergiCenter Voldparken har været et gennemgående projekt for Områdefornyelse Husum, der først gives videre, når områdefornyelsen lukker i juni 2015. Projektet har ikke bare udfordret sekretariatets arbejdsgang men også Kommunens og Statens forvaltningsgange. I den forbindelse er det konstruktionen, hvor Kommunale driftsopgaver varetages af en socialøkonomisk virksomhed, der udfordrede forvaltningsgangene. Da man ikke tidligere havde set en lignende forretningsmodel og partnerskab med Kommunen som part, blev konstruktionen af SØVECV testet juridisk i både Teknik- og Miljøforvaltningen og Statsforvaltningen.

Grundlaget for oprettelsen af aktivitetshuset ECV er altså utraditionel tænkning og udfordring af forvaltningsgangene. Et grundlag, som gjorde Frivilligcenter ECV muligt. Frivilligcenteret blev opdyrket af Områdefornyelse Husum og gjort til selvstændig frivilligcenter under FUECV med reference til og støtte fra Kultur- og Fritidsforvaltningen (se side 48). Det særegne partnerskab mellem Kommunen og ECV er i dag så stærkt, at det blev indstillet til årets partnerskab af Frivillighedens Dag i 2014.

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

EFTER

Fra blot at være en ide til en workshop står ECV i dag som et bevis på Områdefornyelse Husums 6 års arbejde med at løfte rammerne for det sociale og kulturelle liv i Husum. I dag har ECV 62 foreninger, 350 daglige børnehavebørn og 13 ansatte til administration, drift og support af husets brugere tilknyttet. ECV skaber således social og kulturel merværdi i Husum og i Københavns Kommune generelt. Hertil kommer, at der i 2017 bliver bygget en multihal på ECV, at det indledende arbejde med at skabe et naturcenter på matriklen er sat i gang, og så har ECV modtaget 10,4 mio. kr. til drift, support og udvikling de næste 4 år på Budget 2015. Sidst men ikke mindst overtager Brønshøj-Husum Lokaludvalg områdefornyelsens kontor og fastholder derved Kommunens fokus på udviklingen af ECV.

ENERGICENTER VOLDPARKEN

2 DELPROJEKTER UNDER ECV

I forbindelse med opstarten af ECV startede Områdefornyelse Husum yderligere 2 delprojekter til at støtte udviklingen af ECV og det sociale og kulturelle arbejde i Husum.

FRIVILLIGCENTER ENERGICENTER VOLDPARKEN

Ideen om at skabe et frivilligcenter på ECV blev til i 2011 i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningens Projektværksted. Områdefornyelse Husum påtog sig det indledende arbejde og udviklede ideen i takt med udviklingen af ECV. Frivilligcenteret blev derfor indarbejdet i ECV's drift, og områdefornyelsen støttede det første 1 års drift af frivilligcenteret, inden frivilligcenteret blev selvkørende med støtte fra Kultur- og Fritidsforvaltningen. Frivilligcenter ECV er i øvrigt uafhængige som det eneste frivilligcenter i Københavns Kommune.

48

LIVSBANEN - ET KREATIVT TILBUD TIL HUSUMS UNGE

Livsbanen var det første store selvstændige sociale og kulturelle projekt, som Områdefornyelse Husum hjalp med at starte i 2011. Med fokus på tekst- og musikproduktion tager Livsbanen udgangspunkt i unges kreativitet for at skabe succesoplevelser og mod på udvikling i andre af livets faser. Livsbanen holder til på ECV, hvor de har musikstudie og kontor. De er i dag så stor en succes, at de har udvidet projektet til også at omfatte et lignende tilbud i Sydhavnen, på Indre Nørrebro og på ydre Amager med støtte fra private fonde og offentlige puljer. Succesen understreges af, at Livsbanen frem til 2016 følges af et forskningshold fra Danmarks Pædagogiske Universitet, der undersøger, hvilken effekt anderledes voksen- og kreative fælles-tredje-relationer har på udviklingen af børn og unge. Livsbanen samarbejder med Kommunens aktører på børne- og ungeområdet, men er et privat projekt startet af to lokale ildsjæle.

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

DET MENER ARBEJDSGRUPPEN

POSITIVT

- Områdefornyelsen har udfordret den kommunale proces
- Godt samarbejde mellem lokaludvalget og områdefornyelsen
- Positivt at ECV forsat udvikler sig
- Områdefornyelsen har nedbrudt forvaltningsbarrierer og skabt ECV
- Godt signal at lokaludvalget flytter ind på ECV

UDFORDRINGER

- Navnet EnergiCenter Voldparken er misvisende
- For få udadvendte aktiviteter
- Udviklingen af ECV tager lang tid
- Det er svært at vide, hvem man skal henvende sig til
- Ærgerligt at der ikke er en sundhedsindsats på ECV

TIL INTERN LÆRING

Erfaringen fra projektet har vist, at områdefornyelsesprojekter kan påtage sig store, langvarige projekter og skabe muligheder på tværs af forvaltninger ved at turde at gå nye veje

49

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

EnergiCenter Voldparken, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Børne- og Ungdomsforvaltningen

AKTIVITETSHUS

FORMÅL

At imødekomme beboernes behov for et lokalt samlingssted, hvor de kan mødes om kulturelle aktiviteter

SUCCESKRITERIER

At skabe et mangfoldigt tilbud omkring kultur og læring og nye faciliteter i lokalområdet, der afspejler borgernes behov, og som er baseret på et stærkt lokalt engagement.

At der afholdes mindst 5 forskellige arrangementer om året fra 2011 i regi af det flydende kulturhus.

At der igangsættes en proces, der kan lede frem til etableringen af et centralt placeret aktivitetshus

50

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

Et mangfoldigt tilbud om kultur og læring er skabt i forbindelse med EnergiCenter Voldparken (ECV).

Der er ikke blevet afholdt 5 arrangementer årligt i forbindelse med det flydende aktivitetshus. Til gengæld afholdes der løbende arrangementer og aktiviteter af de 62 foreninger, der i dag hører til på ECV. Husum Biblioteks uvisse fremtid og ECV succes i Husum nord gør, at processen med at etablere et centralt placeret aktivitetshus ikke er i gang ved rapportens afslutning

ORGANISERING

Kultur- og Fritidsforvaltningen, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Styrelsen for Bibliotek og Medier, lokale frivillige foreninger og netværk, de lokale skoler og EnergiCenter Voldparken

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

FØR

Da Områdefornyelse Husum begyndte sit arbejde, var Husum Bibliotek den eneste kulturinstitution i Husum, og behovet for udvikling af bydelens kulturtilbud blev derfor beskrevet som akut i kvarterplanen. Der var brug for et lokalt samlingssted, hvor beboerne kunne mødes om kulturelle aktiviteter. Samtidig måtte man også erkende, at 2700-bydelen i forvejen havde 3 biblioteker, et kulturhus i Brønshøj og udsigter til et nyt stort kulturhus i Tingbjerg. Områdefornyelsen fokuserede derfor på at benytte Husums eksisterende fysiske rammer på nye måder.

UNDER

Der blev nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse fra Områdefornyelse Husum, Husum Bibliotek, Brønshøj-Husum Lokaludvalg samt beboere. Her arbejdede man med ideen fra kvarterplanen om et flydende aktivitetshus, der kunne benytte eksisterende lokaler på eksempelvis Husum Bibliotek og Husum Skole til alt fra karrierevejledning til teaterforestillinger.

Ideerne bag det flydende aktivitetshus eksisterede kortvarigt bl.a. i samarbejde med Givrum.nu, som tog en tidligere smedje bag Frederikssundsvej i brug til workshops. Her kom man tættere på udviklingsbehovet, der pegede på fastere rammer, hvilket ændrede projektets fokus. Arbejdsgruppen påbegyndte derfor arbejdet med at tilføje Husum Bibliotek funktionen som medborgercenter. I 2011 bevilligede Områdefornyelse Husum midler til etableringen af en medborgercenterfunktion på Husum Bibliotek. Med status som medborgercenter tiltrak Husum Bibliotek og Medborgercenter yderligere bevillinger (bl.a. fra Biblioteksstyrelsen og Kultur- og fritidsforvaltningen) og blev derved i stand til at facilitere lektiecaféer, foredragsrækker, workshops for børn, kulturfestivaler, bydelsmødre mm. Medborgercenterfunktionen tiltrak dog ikke yderligere driftsmidler, så da områdefornyelsens bevilling løb ud, lukkede funktionen. Det fremskredne arbejde med EnergiCenter Voldparken (ECV) og et øget fokus på idrætsaktiviteter hos områdefornyelsens styregruppe og sekretariat gjorde, at man fra arbejdsgruppen valgte at afslutte projektet og i stedet fokusere på ECV.

EFTER

ECV spiller i dag en stadig mere aktiv rolle som hele Husums aktivitetshus og i forbindelse med Husum Biblioteks fremtid. Bibliotekets funktioner skal nemlig gentænkes, og her er det blevet foreslået, at det lægges sammen med Brønshøj Bibliotek eller lægges ud i mindre filialer på hhv. Husum Skole og ECV. Kultur- og Fritidsforvaltningen er således i gang med at finde ud af hvilken model, der passer bedst til Husums behov.

TIL INTERN LÆRING

Erfaringen med aktivitetshuset viste, at det kan være svært at igangsætte indsatser på tværs af forvaltningsområder. Projektet viste dog også, at områdefornyelsernes arbejdsform gør det muligt for projekter at skifte retning og samtidig nå projektmålet

51

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Kultur- og Fritidsforvaltningen, Husum Bibliotek og EnergiCenter Voldparken

HU-SUMMEN

FORMÅL

HU-summen, Husums Udviklingssum, havde til formål at give økonomisk støtte til beboere, der ville afholde arrangementer eller lave små projekter med kort tidshorisont

SUCCESKRITERIE

At der årligt blevet ydet støtte til 10 projekter

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

HU-summen blev igangsat i 2011 og lukkede den 31/12 2012. I de 2 år modtog disse projekter støtte blandt mange andre:

- Eid i Husum
- Foredrag om hunde
- Kom i form på Husumparkens legeplads
- Basketball for piger i alderen 8 til 14 år
- Bordtennisaktivitet for Husum
- Familie uden kemi
- Kreativt værksted
- Juletræstænding på Husum Torv
- Mal en ko
- Futbol De Calle
- Sjøv motion for hele familien
- Opstart af lektiecafeen Uglen
- Den flydende biograf
- Dans med Joy - Skoleturné
- Forløb om Indiansk Kultur
- Husum portrætter (bogudgivelse)

- Open Air -fotoudstilling
- Western-lørdag
- Leg og bevægelse på Husumparkens Legeplads
- Think Space konference

ORGANISERING

Områdefornyelse Husums sekretariat og styregruppe i samarbejde med ansøger(e)

BEVÆGELSESPULJEN

EN EKSTRA PULJE MED FOKUS PÅ VESTVOLDEN

I samarbejde med Kræftens Bekæmpelse og MOTIVATION tiltrak Områdefornyelse Husum en ekstra pulje til aktiviteter omkring Vestvolden. Puljen er et godt eksempel på, hvordan lokal tilstedeværelse kan skabe uforudsete muligheder. Områdefornyelsens rolle bestod i at skabe kontakten til lokale ansøgere og administrere midler og formalia ift. projekterne

FØR

Da Områdefornyelse Husum startede, var der meget få aktiviteter i Husum. Udviklingspuljen HU-summen blev derfor startet for at sætte gang i den positive udvikling og belyse beboernes aktivitetslyst. Med HU-summen kunne beboerne søge økonomisk støtte og rådgivning til events og små projekter med kort tidshorisont.

UNDER

Midlerne kunne søges løbende og blev tildelt af styregruppen i samarbejde med områdefornyelsens sekretariat fra uge til uge, hvilket gjorde, at der aldrig var langt fra tanke til handling. På den ene side betød dette, at mange beboere fik deres ideer ført ud i livet. På den anden side krævede det et stort arbejde fra områdefornyelsens side, da der med de mange ansøgningsfrister fulgte meget administration. HU-summen var dog et godt redskab til at skabe aktiviteter, og en god måde for områdefornyelsen til at komme i kontakt med Husums ildsjæle, foreningsfolk og beboere i almindelighed.

EFTER

Da Områdefornyelse Husum var halvvejs i sin projektperiode og HU-summens formål var indfriet, valgte man at afvikle HU-summen ved udgangen af 2012. Støtten til lokale ansøgere blev herefter overtaget af Frivilligcenter EnergiCenter Voldparken (se s. 48), der i dag rådgiver, støtter og faciliterer undervisning i bl.a. fonds- og puljeansøgning. Herudover støtter Brønshøj-Husum Lokaludvalg bylivsprojekter flere gange om året.

TIL INTERN LÆRING

Erfaringen fra arbejdet med HU-summen og Bevægelsepuljen er, at bydelspuljer er en rigtig god måde at skabe kontakt til lokale ildsjæle og foreninger og til at afklare aktivitetsbehovet. Dog var det også et stort arbejde at administrere og rådgive de mange små projekter

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Brønshøj-Husum Lokaludvalg og Frivilligcenter EnergiCenter Voldparken

BESKÆFTIGELSE SINDSATS

FORMÅL

At styrke arbejdsmarkedsindsatsen og inddrage flere private og offentlige aktører med fokus på fritidsjob og generel vejledning i forbindelse med job og beskæftigelse

SUCCESKRITERIER

At især Husums unge får bedre muligheder for at komme på arbejdsmarkedsrelateret uddannelse eller i praktik og dermed i job

OPFYLDTE SUCCESKRITERIER

Områdefornyelse Husum har haft lokale unge i fritidsjob og har af flere omgange haft ledige i jobtræning på sekretariatet og på EnergiCenter Voldparken. Desuden har områdefornyelsen tiltrukket Green Team, der er et driftssamarbejde mellem Kommunen og boligorganisationerne, som arbejder målrettet med at ansætte lokale beboere. Projektets ressourcer rakte dog ikke til at opfylde succeskriteriet om egentlige arbejdsmarkedsrelaterede forløb skabt af Områdefornyelse Husum i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Husums erhvervsvirksomheder

ORGANISERING

Områdefornyelse Husum i samarbejde med Satellit 10A (i dag Husum for Alle), Husums erhvervsvirksomheder og jobcentret på Musvågevej

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

FØR

Ved projektstart havde den boligsociale helhedsplan Satellit 10A (i dag Husum for Alle) og bydelens største virksomhed Radiometer igangsat initiativer for at fremme beskæftigelsen. Det var disse initiativer Områdefornyelse Husum gik ind i med håbet om at skabe kontakt til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og dermed synergi i initiativerne.

UNDER

Med en økonomi på 200.000 kroner var man fra starten klar over, at pengene skulle bruges sammen med andre aktørers investeringer for at skabe resultater. Områdefornyelsen har frem til i dag udover at ansætte lokale unge i fritidsjob og tilbyde jobtræningsforløb været med til at skabe en model for, at lokale unge kan ansættes som medhjælpere til skoleferietilbuddet FerieCamp, der i dag i Husum arrangeres af Livsbanen (se s. 48). Livsbanen, som blev startet med støtte fra Områdefornyelse Husum, har desuden uddannet lokale unge til at være rollemodeller, der bl.a. står for fritidsaktiviteter for børn og andre unge.

EFTER

Projektets parter indgik aldrig aftaler med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) om et målrettet fokus på beskæftigelsesområdet i Husum. Husum er dog kommet i BIF søgelys, og i februar 2015 startede BIF en indsats med fokus på beboere med tolkebehov.

TIL INTERN LÆRING

Erfaringen fra projektet er, at områdefornyelsesprojekter ikke kan løfte opgaver som beskæftigelse uden fra start at indgå samarbejdsaftaler med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om konkrete indsatser

55

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

STYRKELSE AF NETVÆRK

BAGGRUND

Styrkelse af netværk består af følgende 5 delprojekter:

- Husumportal / 2700husum.dk
- Foreningssamarbejde og -støtte
- Projektrådgivning
- Events
- Ungeråd samt ambassadørkorps

Som det ses, har projektet om at styrke netværk i Husum fra start haft en anden opbygning end resten af områdefornyelsens projekter. Dette er også grunden til, at denne projektgennemgang adskiller sig fra rapportens øvrige projektgennemgange.

56

FORMÅL

En samlet indsats for at styrke og opdyrke de lokale netværk og institutioner – både de organiserede, uorganiserede, formelle og uformelle

DE 5 DELPROJEKTER - PROCES OG STATUS

FØR

Husum var tidligere kendetegnet af meget få netværk. De netværk og foreninger, som fandtes, samarbejdede sjældent. I den boligsociale helhedsplan Satellit 10A (i dag Husum for Alle) var der ansat to personer, som begge var langtidssygemeldt, hvilket betød, at områdets koordinerende indsats manglede. Områdefornyelse Husum påtog sig derfor denne rolle og udvidede i den forbindelse fokus til også at omfatte de uorganiserede og uformelle netværk.

HUSUMPORTAL / 2700HUSUM.DK

Som noget af det første gav Områdefornyelse Husum den kommunale hjemmeside en URL med lokalt snit. Det blev til 2700husum.dk. Adressen var let at formidle, og den gav samtidig indtryk af at være bydelens hjemmeside. Under det midlertidige strøggadeprojekt i 2011 startede områdefornyelsen desuden bloggen Gang-i-husum.blogspot.dk, som gjorde det muligt for beboerne at oprette arrangementer og tage direkte del i projektet. Fra 2012 og frem har Facebook været Områdefornyelse Husums foretrukne medie, fordi det giver mulighed for direkte og hurtig interaktion med beboerne.

Status:

Frem til juni 2015 vil Områdefornyelse Husum være aktiv på 2700husum.dk og Facebook. Herefter vil begge platforme blive lukket. Den boligsociale helhedsplan Husum for Alle, Husum Bibliotek og flere private initiativer forsætter dog med at skabe netværk på Facebook. Beboerinitiativet Jeg Bor I Husum er et godt eksempel på en velfungerende Facebookside med fokus på information om muligheder og arrangementer i Husum.

FORENINGSSAMARBEJDE- OG STØTTE

Områdefornyelse Husum inddrog fra starten Husums foreninger. Det betød, at ca. 120 foreningsfolk allerede i 2010 var med til at skabe en succesfuld indvielse af EnergiCenter Voldparken (ECV). Målet har da også fra start været at støtte og samle foreningerne på ECV for at sikre udvikling af stedet og skabe synergi mellem foreningerne til gavn for særligt de uformelle og mindre ressourcestærke foreninger.

STYRKELSE AF NETVÆRK

Status: I 2010 startede områdefornyelsen arbejdet med at etablere et frivilligcenter på ECV. I 2012 åbnede Frivilligcenter ECV (se s. 48), og siden da har frivilligcenteret stået for støtte og udvikling af foreningslivet Husum. Det er i dag Kultur- og Fritidsforvaltningen, der fører tilsyn med Frivilligcenter ECV.

PROJEKTRÅDGIVNING

I 2011 indgik Områdefornyelse Husum et samarbejde med Socialministeriet, Dansk Bygningsarv og Idébureauet 2+1 om et stort frivillighedsprojekt, der satte fokus på lokale ildsjæles engagement og styrket empowerment blandt beboere i Husum. Projektet gjorde det muligt for områdefornyelsen at arrangere kurser og uddannelse til foreninger, netværk og ildsjæle i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningens Projektværkstedet. Det var blandt andet i denne sammenhæng, at Frivilligcenter ECV blev til.

58

Status:

Frivilligcenter ECV støtter i dag foreninger og netværk med at søge fondsmidler og komme på kurser.

EVENTS

Igennem hele områdefornyelsesprojektet har events været et centralt værktøj til at gøre opmærksom på Områdefornyelse Husums arbejde. Først handlede det om at skabe opmærksomhed og interesse for det samlede projekt, senere gik det de enkelte indsatser og arrangementer - opstarten af EnergiCenter Voldparken, strøggadeprojektet, juletræsfester, Eidfester, politiske paneldebatter, filmfestival, gadeteater o. lign. Alle events er blevet brugt til at komme i kontakt med beboere, rekruttere til arbejdsgrupper, synliggøre de positive initiativer og indsatser og til at arbejde med netværksdannelse i området.

Status:

Mange af de beboere, der har engageret sig i områdefornyelsens projekter er i dag ambassadører for et engageret Husum på samme måde som medlemmerne af styregruppen, og de hjælper dermed til at sprede de positive historier om Husum.

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

UNGERÅD

Ungeråddet blev desværre aldrig etableret, da Husums fritids- og ungdomsklubber ved opstarten havde udfordringer med driften. Derfor valgte områdefornyelsen at begynde et andet sted, nemlig med koordinering af et netværk for områdets professionelle, der arbejder med børn og unge. Dette blev til Børne- og Ungenetværket. Her samles personale på tværs af forvaltninger, indsatser og sektorer ugentligt og diskuterer aktuelle problemstillinger og deler viden.

Status: Børne- og Ungenetværket er af flere omgange forsøgt forankret i Socialforvaltningen og Børne- og Ungeforvaltningen. I 2014 overtog den boligsociale helhedsplan Husum for Alle koordineringen af netværket, og det er blevet drøftet at udvide netværk til også at omfatte Tingbjergs ansatte inden for børne- og ungeområdet i forbindelse med Tingbjerg-Husum Partnerskab (se s. 60). Ved afslutning af rapporten undersøger Brønshøj-Husum Lokaludvalg igen mulighederne for oprettelse af et ungeråd.

TIL INTERN LÆRING

Erfaringerne fra de 5 delprojekter viser, at det betaler sig at arbejde med flere mindre projekter samtidig, fordi det skaber en fremdrift for det samlede projekt, hvilket skaber synergi og engagement hos beboere og samarbejdspartnere

59

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Frivilligcenter ECV, Brønshøj-Husum Lokaludvalg, Haver i Husum, Jeg bor i Husum, Husum Byparks Arrangementsgruppe

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

BAGGRUND

Koordinering, vidensdeling og samarbejde har været i fokus igennem hele Områdefornyelse Husums projektperiode. Med Tryghedspakken for Voldparken, Tingbjerg-Husum Partnerskab, Boligsocialt Forum og forvaltningsrepræsentantgruppen har områdefornyelsen indgået i samarbejdsfora, som har tiltrukket opmærksomhed til Husum uden om Teknik- og Miljøforvaltningen samtidig med, at det har kunnet skabe konkrete relationer til en bredere gruppe af interessenter i Husum og 2700-bydelen generelt

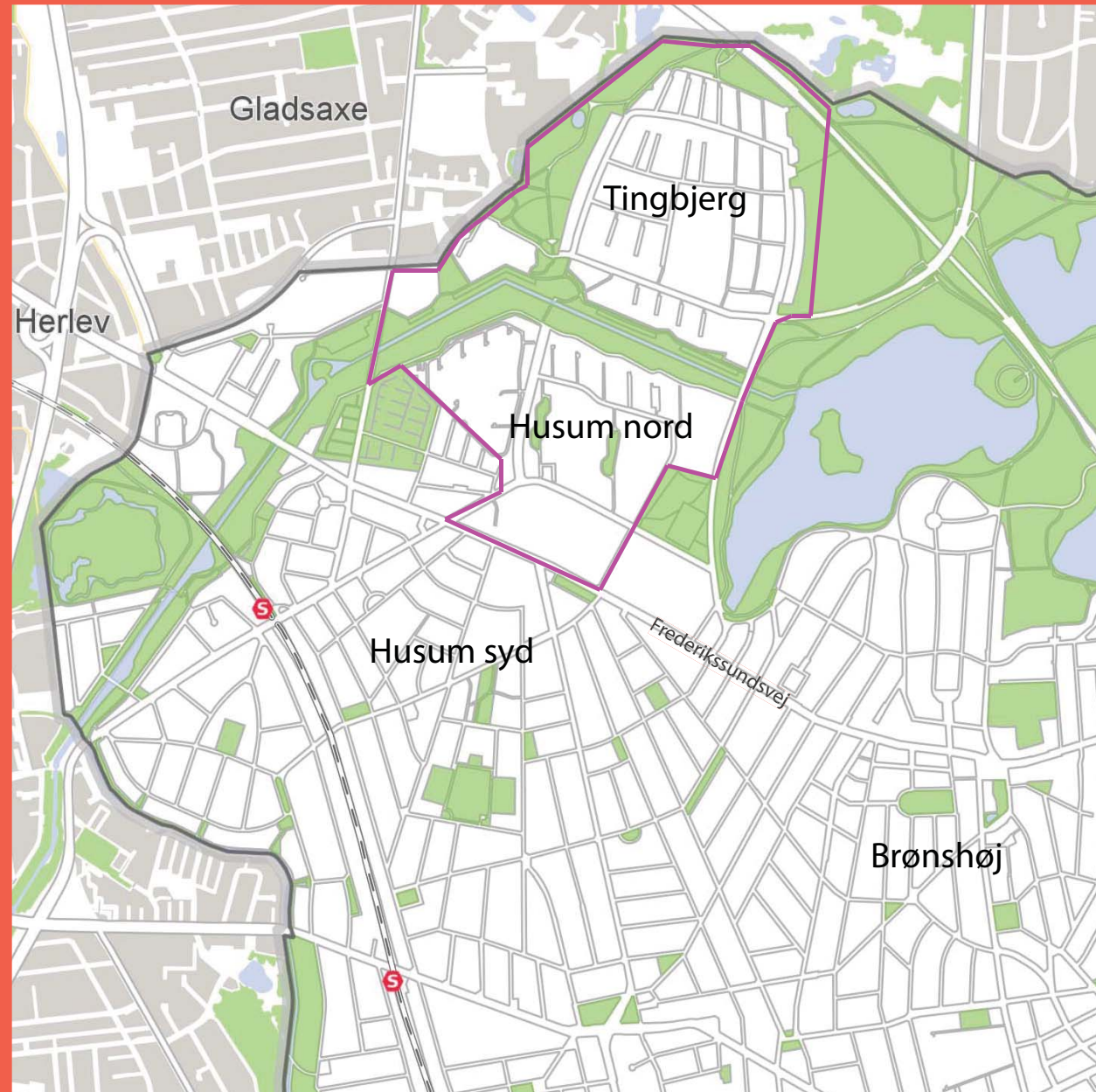
Arbejdet med tværgående samarbejde er ikke et projekt men en vigtig del af områdefornyelsens indsats for at skabe fokus på Husum. Af denne grund adskiller dette afsnit sig fra rapportens øvrige afsnit

FORMÅL

At styrke det tværgående samarbejde på tværs af Københavns Kommunes forvaltninger og de boligsociale helhedsplaner i Husum nord og Tingbjerg

FORLØB

- Boligsocialt Forum: 2012 - 2015
- Tryghedspakke for Voldparken: 2013
- Tingbjerg-Husum Partnerskab: 2013 - 2016
- Forvaltningsrepræsentantgruppen: 2009-2016

SOCIALE OG KULTURELLE PROJEKTER

FØR

Med Tingbjerg Partnerskab (2010-2012) som forbillede igangsatte Områdefornyelse Husum og Center for Sikker By (Økonomiforvaltningen) i 2013 projektet Tryghedspakken for Voldparken, som fokuserede på at skabe et trygt arbejdsmiljø for ansatte med relation til Voldparken på tværs af Københavns Kommunes 7 forvaltninger, Københavns Politi og den boligsociale helhedsplan Husum for Alle. Resultaterne var gode, og derfor startede Center for Sikker By i 2013 Tingbjerg-Husum Partnerskab. Partnerskabet fokuserer på at øge trygheden og mindske kriminaliteten i de to områder Husum nord og Tingbjerg, som begge figurerer på listen over udsatte boligområder.

UNDER

I partnerskabet indgår Københavns Kommune 7 forvaltninger, Københavns Politi, Københavns Brandvæsen, SSP København, fsb, SAB/KAB og AAB. Områdefornyelse Husum har indgået i og koordineret en arbejdsgruppe med fokus på styrket samarbejde og vidensdeling på tværs af partnerskabets medarbejdere. Tingbjerg-Husum Partnerskab har støttet områdefornyelsens arbejde direkte med midler til renovering af boldburet på Toften og belysning på stien mellem Åkandevej og Kobbelvænget. Sideløbende har områdefornyelsen deltaget i Boligsocialt Forum, som koordineres af Byens Udvikling (Teknik- og Miljøforvaltningen). Forummet arbejder for at styrke samarbejdet mellem de boligsociale aktører i Brønshøj-Husum-Tingbjerg. Her medvirker Områdefornyelse Husum som Teknik- og Miljøforvaltningens lokale stemme.

EFTER

Tingbjerg-Husum Partnerskab udløber i sommeren 2016. Frem til da er det Center for Sikker By, der står for projektledelsen. Områdefornyelse Husums koordinerende rolle overgår til Center for Sikker By, når områdefornyelsen lukker i juni 2015. Boligsocialt Forum forsætter desuden frem til 2017.

FREMOVER

I september 2014 indgik Københavns Kommune og boligorganisationerne AAB, fsb og KAB/SAB en aftale om at gøre partnerskabsområdet til byudviklingsområde i forlængelse af det arbejde, der er forgået de sidste år. Aftalen om byudvikling fokuserer på erhvervsudvikling og infrastruktur med visioner om at åbne Vestvolden ved Bystævnet for at gøre området mere attraktivt. Den endelige plan for arbejdet forventes færdig i foråret 2015.

TIL INTERN LÆRING

Erfaringerne fra det tværgående samarbejde viser, at det skaber mulighed for helhedstænkning af områdefornyelsens arbejde at indgå i samarbejder på tværs, da det giver en kontinuerlig kontakt med bydelens øvrige aktører på tværs af forvaltnings- og sektorgrænser

61

VI GIVER STAFETTEN VIDERE TIL...

Sikker By i Økonomiforvaltningen samt
Byudvikling i Teknik- og Miljøforvaltningen

EVALUERING

INDHOLD

KVALITATIVE DATA
FREMIDSWORKSHOP
ANBEFALINGER

S. 63
S. 66
S. 68

KVALITATIVE DATA

I forbindelse med forankring, evaluering og videreførelse af Områdefornyelse Husums arbejde foretog områdefornyelsen fra juni til oktober 2014 en række kvalitative interviews og afholdte en fremtidsworkshop for beboerne. Dette blev gjort for at få beboerne til at belyse områdefornyelsens arbejde og give inputs til, hvad der gik godt, og hvor udfordringerne ligger - både i det enkelte projekt og i det samlede områdefornyelsesprojekt.

I juni startede områdefornyelsen indsamlingen af kvalitative data ved at foretage 22 e-mailinterviews blandt tidligere og nuværende kollegaer, kontaktpersoner i forvaltningerne og styregruppede medlemmer for at få overblik over succeserne og udfordringerne. Dette var startskuddet til, hvad der endte med at blive til 4 fokusgruppinterviews på projektplan for styregruppe- og arbejdsgruppemedtagere og 1 fremtidsworkshop for alle beboere med interesse i Husums udvikling. Områdefornyelsen har på de følgende sider sammenskrevet resultaterne af de kvalitative data i 6 overskrifter.

DET ER KONFLIKTFYLDT AT LAVE OM PÅ TINGENES TILSTAND

Når områdefornyelsen projektudvikler og f.eks. anlægger nye byrum, er det altid med lokal opbakning og inddragelse af lokale beboere, foreninger, netværk og samarbejdspartnere. Alligevel møder projekterne ofte modstand fra beboere, der ikke ønsker at ændre på tingenes tilstand. Modstanden handler gerne om, at beboerne ved, hvad de har, og ikke ved hvad de får. Derfor er det vigtigt løbende at kommunikere projekternes udvikling til både arbejdsgruppedeltagere og interessenter og beboere, som ikke deltager direkte i områdefornyelsens arbejde.

"Som nærmeste nabo til parken oplever vi mere støj og liv, end vi bryder os om. Jeg synes faktisk, at parken fungerede fint før."

(Citat fra fokusgruppe om Husum Bypark)

Som områdefornyelsesprojekt må man erkende, at man ikke kan gøre alle beboere tilfredse. Vi arbejder med udvikling af (udsatte) byområder, der ikke har fulgt med Københavns øvrige byudvikling, og derfor er det uundgåeligt, at vi ændrer på tingenes tilstand. Dette er tydeligt i forbindelse med byrum, hvor utidssvarende parker, pladser, legepladser m.m. har u hensigtsmæssig indflydelse i området. Ikke desto mindre kan det være svært at formidle vigtigheden af dette til beboere, som ikke umiddelbart interesserer sig for byens udvikling. Det kan være konstruktivt at få beboerne i arbejdsgrupperne til at fungere som ambassadører for projekterne, så beboere kan tale indbyrdes om udviklingen.

PROJEKTER MED LANGE PROCESSER KAN HÆGTE BEBOERE AF

Projekter med lange processer kan være svære for de beboere, som inddrages. Der kan være gode grunde til, at et stort anlægsprojekt tager flere år at udvikle og anlægge, og derfor er det vigtigt at huske på, at lange processer giver et særligt stort behov for at fastholde beboernes engagement.

"Den omvej, som omfattende borgerinddragelse kan være, lader til at have givet god værdi og god legitimitet af de enkelte løsninger(...)"

(Citat fra e-mailinterview)

Som det beskrives i citatet ovenfor, har områdefornyelsens borgerinddragelse givet legitimitet og værdi til projekterne. Ifbm. med lange processer peger de indsamlede data på, at det er vigtigt at have fokus på kommunikationen af processerne og på at give plads til beboere, der kommer med i arbejdsgrupper, efter at projektet er sat i gang.

Løbende kommunikation af processer afliver rygter om, hvorfor et projekt har en lang behandlingstid, og endnu vigtigere kan det fastholde motivationen hos de engagerede beboere, der er med over længere tid, så de ikke bliver hængt af. I denne sammenhæng er det ikke altid nok at informere et projekts arbejdsgruppe og de beboere og netværk, som er tætte på områdefornyelsens arbejde. Boligforeninger, institutioner og forbipasserende skal også oplyses løbende, så

de ved, at projektet stadig er i gang, og hvor langt man er i processen. Et informationsskilt, der har hængt på en udendørs opslagstavle i et halvt år signalerer eksempelvis, at udviklingen er gået i stå. Informationen skal derfor ske regelmæssigt – særligt i de perioder, hvor man afventer finansiering, godkendelser, dispensationer, tilladelser og lignende.

”Når man kommer ind midt i et forløb, virker det som om, man kommer ind i en lukket, hyggelig klub, hvor man hilser pænt på nye, men det er så det.”

(Citat fra e-mailinterview)

Citatet ovenfor belyser en anden grund til, at beboere bliver hægtet af lange processer, nemlig at igangværende arbejdsgrupper efter længere tid bliver fastlåste ift. interessefællesskaber, og at det kan være svært for nye beboere at komme til orde. Her har områdefornyelse en særlig opgave ift. at få nye engagerede beboere hægtet fast på projektet, før de mister interessen og bliver hægtet af.

BEBOERE HAR FORVENTNINGER OM AT FÅ SINE EGNE ØNSKER INDFRIET (PÅ TRODS AF MANGE INTERESSER)

Det er en gave for Kommunen, at beboere får indflydelse på lokal byudvikling. Dog engagerer mange beboere sig for at få egne, ofte meget specifikke ønsker opfyldt.

”Jeg troede, man ville få ret meget mere indflydelse på, hvordan ting i området kunne forandres.”

(Citat fra e-mailinterview)

Som citatet ovenfor understreger, er det afgørende, at der opstilles klare rammer for handlerum og indflydelse på projektudviklingen. Byudviklingsprojekter kan have mange forskellige interessenter og lige så mange modsatrettede interesser. Projektets rammer og beboernes mulighed for indflydelse skal derfor løbende diskuteres og forklares for at skabe tryk i processen. For selvom det ikke er alle, der får deres ønsker indfriet, er alle meningstilkendegivelser og ønsker med til at kvalificere projektudviklingen.

FORMIDLINGSROLLEN MELLEM DEN POLITISKE ORGANISATION OG BEBOERE/LOKALOMRÅDET ER SVÆR.

Områdefornyelsessekretariatet formidler Teknik- og Miljøforvaltningens politik og udviklingsstrategier til lokalområdet og lokale interessenters ønsker og behov tilbage forvaltningen. Det lokale sekretariat har dermed en formidlende rolle, der skaber oplysning om byudvikling lokalt, og som samtidig leverer meget konkrete behov fra byens borgere ind i forvaltningen.

”Kommuneinddragelse er mere krævende end borgerinddragelse.”

(Citat fra e-mailinterview)

”Områdefornyelsen har været talerør overfor forvaltningen for de lokale borgeres projekter(...) Medarbejderne i Områdefornyelse Husum har ydet en loyal indsats for de enkelte projekter.”

(Citat fra e-mailinterview)

At områdefornyelsen har dobbeltrolle, viser de to citater meget godt. For selvom områdefornyelsessekretariatet arbejder for beboerne i styregruppen, opleves sekretariatet ofte som bureaukratiske. Udfordringen løses bedst ved at afsætte tid og ressourcer til at forklare Kommunens strategi, politik og forvaltningsgange til beboerne, der derved kan få en bedre forståelse for både det politiske system og Københavns byudvikling.

KOORDINERING MELLEM FORSKELLIGE LOKALE PROJEKTER OG INITIATIVER ER AFGØRENDE FOR AT SKABE SYNERGI (OG IKKE GÅ I VEJEN FOR HINANDEN)

I udsatte byområder er der altid flere projekter og initiativer i gang på samme tid. For ikke at lave dobbeltarbejde eller modarbejde hinanden er lokal koordinering afgørende. Mange projekter og initiativer søger at inddrage lokale beboere, men det er ofte de samme beboere, der bliver involveret.

”Man bør sikre et tæt samarbejde med eksisterende aktører i området og tydeliggøre snitflader i forhold til samarbejdspartnere.”

(Citat fra e-mailinterview)

Som citatet påpeger, er det vigtigt at sikre samarbejdet mellem aktører og tydeliggøre snitflader. Det handler om at koordinere de projekter ift. overlap mellem mål og formål, så samarbejdet kan fokuseres på at skabe synergi og indfrielse af konkrete målsætninger. Dette gælder i lige så høj grad for områdefornyelsens samarbejde med kommunale kollegaer, og det har vist sig at være givende i Områdefornyelse Husums helhedsorienterede arbejde på tværs af Kommunens 7 forvaltninger.

KONTINUITET I KOMMUNIKATION OG STYRING VED FASEOVERGANGE

Områdefornyelsesprojekters opgaver varierer alt efter, hvilken fase projektet er i. Derfor er overlevering og introduktion til beboere og samarbejdspartnere ved faseovergange vigtige.

"Det er vigtigt at skifte personale over tid, da der er brug for forskellige kompetencer"
(Citat fra e-mailinterview)

Citatet ovenfor peger på en vigtig pointe i områdefornyelsesarbejdet. Nye faser kræver nemlig gerne nye kompetencer i sekretariatets medarbejdergruppe.

"Udskiftning af personale giver altid udfordringer ift. kommunikation og relationer"
(Citat fra e-mailinterview)

Som dette citat påpeger, er det ikke problemfrit at udskifte medarbejdere i projektperioden. En stor udskiftning i medarbejdergruppen vil skabe forvirring for de involverede beboere og samarbejdspartnere, og det kan forringe den tillid, der er opbygget mellem beboerne og områdefornyelsessekretariatet. Selvom der vil være behov for nye kompetencer i medarbejdergruppen, er det vigtigt at sikre kontinuitet, så beboere ikke hægtes af pga. manglende relation, kommunikation og styring af projekterne.

FREMTIDSWORKSHOP

I oktober 2014 afholdte Områdefornyelse Husum en fremtidsworkshop for alle interesserede beboere. Formålet var at få inputs til Kommunens og politikernes arbejde med at fastholde den positive udvikling i Husum. Målet var at indsamle konkrete inputs til det videre arbejde i bydelen.

Fremtidsworkshoppen forløb således, at deltagerne startede med at fortælle om deres drømme for Husum, hvorefter deltagerne blev delt op i grupper for at konkretisere deres drømme. Her tog følgende 5 emner og underemner form:

66

HUSUM SOM LANDSBY I KØBENHAVN

KEND DIN NABO - KENDSKAB GIVER VENSKAB

Opfordring til grundejer- og boligforeninger om at støtte beboere i at tage del i lokalmiljøet

TRYGT NÆRMILJØ - FOKUS PÅ BEDRE BELYSNING

Selvom tryghedsindekset viser, at her er trygt i Husum, skal det også føles sådan om aftenen og om natten

FÆLLESSKAB I FOKUS - FOKUS PÅ LOKAL STOLTHED

Udbred de gode historier om Husum, som samler bydelene og skaber stolthed

VELKOMST TIL NYE BEBOERE - HUSUM ER EN ÅBEN BYDEL

Opfordring til grundejer- og boligforeninger om at byde nye beboere velkommen og hjælpe dem til rette i bydelen

KULTURLIV

CAFEMILJØ - FREDERIKSSUNDSVEJ MANGLER CAFEER

Opfordring til at gøre Frederikssundsvej attraktiv for cafeer

TEATER - TIL BØRN OG VOKSNE

Opfordring til Brønshøj-Husum-Tingbjergs kulturinstitutioner om at skabe teateroplevelser

BEBOERHUS - CENTRALT MØDESTED MED TEATER OG MUSIK

Forslag om beboerhus på Frederikssundsvej

ENERGICENTER VOLDPARKEN - FLERE AKTIVITETER

Opfordring til Energicenter Voldparken om at skabe flere udadvendte aktiviteter ligesom folkekøkkenet

BEBOERDRETVET NETAVIS - BEBOERNE HAR ORDET

Opfordring til alle, der har noget på hjertet om at engagere sig i en beboerdrevet netavis med fokus på Husum

FACILITETER

ENERGICENTER VOLDPARKEN - UDVIKLING AF FACILITETER

Opfordring til flere typer faciliteter på EnergiCenter Voldparken

SKØJTEBANE I HUSUMPARKEN - BRUG PARKEN OM VINTEREN

Opfordring til at etablere midlertidig skøjtebane i Husumparken om vinteren

LEVENDE BUTIKSMILJØ - STØTTE TIL LOKALE ERHVERVSDRIVENDE

Opfordring til et lokalpolitisk fokus på erhvervsudvikling inspireret af kvarter-managerprojekterne i Valby og på Nørrebro

SUNDHEDSHUS - SUNDHED I FOKUS I HUSUM

Opfordring til fokus på sundhed i Husum evt. på EnergiCenter Voldparken

MILJØ

NATURCENTER - FÅ UTTERSLEV MOSE I SPIL

Opfordring til øget lokalpolitisk fokus på naturcenteret på EnergiCenter Voldparken

GRØNNE BYRUM - BEGRØNNING AF FACADER

Forslag til at tage gavle langs Frederikssundsvej i brug til begrønning af Husum

URBAN FARMING - EKS. PÅ TAGET AF ERHVERVSLEJEMÅL

Opfordring til urban farming inspireret af ØsterGro-projektet

TRAFIK

METRO TIL HUSUM - LETBANE KOMMER TIL AT LUKKE FREDERIKSSUNDSVEJ

En opfordring til at der lokalpolitisk arbejdes på for at få metro til Husum i stedet for letbane

BUS 5A TIL HUSUM STATION - FRIGIV HUSUM TORV

Bus 5A foreslås at få endestation ved Husum Station for at binde ruten op på S-tognettet og aflaste Husum Torv

GRØNNERE FÆRDELSVEJE - FOKUS PÅ BEPLANTNING

Opfordring til at tænke grønt i udviklingen af færdselsveje

FLERE CYKELSTIER - GADELANDET M.FL.

Forslag til trafikpolitisk fokus på Gadelandet ift. etablering af cykelstier

OPSAMLING

Skulle der laves endnu et områdefornyelsesprojekt i Husum ville næsten alle forslagene fra fremtidsværkstedet kunne tænkes ind i en ny kvarterplan. Forslagene bærer præg af en meget realistisk indstilling til udviklingen i bydelen, og de er derfor relevante for det videre arbejde, særligt fordi størstedelen af de mange gode forslag hænger sammen med igangværende projekter og initiativer eller kommende projekter i Husum.

ANBEFALINGER

Arbejdet med midlertidighed, forventningsafstemning og kommunikation er i fokus, når det kommer til de 9 anbefalinger som vi, Områdefornyelse Husum, her giver til kollegaers og samarbejdspartneres videre arbejde i Husum og med områdefornyelser generelt.

68

- ➔ **Anbefaling:** Tænk i langsigtede projekter – også selvom de ikke kan realiseres her og nu
Hvorfor? Fordi områdefornyelser som lokale sekretariater har unik mulighed for at modne projekter lokalt
- ➔ **Anbefaling:** Arbejd løbende med midlertidige projekter
Hvorfor? Fordi midlertidige projekter er en effektiv måde at fastholde beboeres og samarbejdspartneres engagement. Det gør projektet håndgribeligt og viser fremgang samtidig med, at det kan appellere til fonde og politikere, der kan have nemmere ved at forstille sig, hvad projektet kan
- ➔ **Anbefaling:** Byens Drift skal være tæt på de fysiske projekter
Hvorfor? Fordi det i mange tilfælde er dem, der overtager projekterne, når områdefornyelsens arbejde er afsluttet. Derfor er det vigtigt løbende at være i dialog om ændringer af drifts- og vedligeholdelsesopgaver
- ➔ **Anbefaling:** Informer løbende om projekternes status
Hvorfor? Fordi det kan tiltrække nye kræfter og sikre interesse for det enkelte projekt. Selv tilbagegang kan give projekter et skub fremad. Manglende kommunikation af projektstatus kan derimod tolkes som et forsøg på at dække over fejl og mangler
- ➔ **Anbefaling:** Afstem løbende forventninger og rollefordeling med beboerne
Hvorfor? Fordi det kan være demotiverende for beboere ikke at få sine ideer med i et projekt, hvis det er motivet til at engagere sig i projektet

- ➔ **Anbefaling:** Afstem løbende forventninger og rollefordeling med kommunale samarbejdspartnere
Hvorfor? Fordi det for kommunale samarbejdspartnere kan være svært at gennemskue, hvad en områdefornyelse kan, hvilken rolle den spiller i det enkelte projekt, og hvordan områdefornyelsens inddragelse af beboere og deres ønsker påvirker projektet
- ➔ **Anbefaling:** Kill your darlings - fokuser på målet og stol på samarbejdspartnere og beboere
Hvorfor? Fordi virkeligheden ofte ændrer projekterne. Områdefornyelsesprojekter starter med store drømme og visioner for, hvilke resultater projekterne skal skabe. Af hensyn til tid og ressourcer er det vigtigt at holde målet for øje og stole på, at samarbejdspartnere og beboere også arbejder for et godt resultat
- ➔ **Anbefaling:** Evaluer løbende forbruget af tid og ressourcer på sociale og kulturelle projekter
Hvorfor? Fordi sociale og kulturelle projekter er tids- og ressourcekrævende i forbindelse med opstart af netværk, støtte til frivillige og administration af puljer
- ➔ **Anbefaling:** Evaluer løbende forbruget af tid og ressourcer på fysiske projekter
Hvorfor? Fordi fysiske projekter er tids- og ressourcekrævende i forbindelse med borgerinddragelsesprocesser, som man ikke på forhånd kan bedømme omfanget af

BILAG

OMRÅDEFORNYELSE HUSUM 2009-2015

STYREGRUPPEN

Ai Hua Yan
Allan Juhl Jensen
Allan Lund
Anders Pedersen
Anne-Sofie Stoltz
Baljit Schreiber
Birgit Christensen
Charlotte Pedersen
Christian Hesselberg
Christine Louw Nielsen
Ditlev Jørgensen
Finn Petersen
Flemming Eberhardt
Flemming Janner
Freddy Asger Ingvorsen
Gitte Fausing
Grete Bille
Hans Bo Larsen
Hasan Daner Ibrahim

Heidi Constantin Justesen
Helle Andresen
Ib Rasch Petersen
Ivonne Viborg
Jakob Keinicke Sørensen
Jakob Munk
Jean Blinkilde
Jeanette Staudorf
Jesper Puch Hansen
Jytte Østergaard
Kai Eriksen
Karsten Brisell
Kirsten Toft
Knud S. Andersen
Lars Stage
Laust Andersen
Lene Olsen
Lilli Håkansson
Lone Helder
Maj-Britt Petersen

Mehmet Adanir
Mette Ring Færch
Na Ning
Nicolaj Hvid
Ralf Pultz
Rikke Pedersen
Rolf Krause
Ruqia Rana
Said A. Hussain
Shahriar Shams Lli
Sheikh Mohammad Saleem
Stella Andersen
Tony Christensen
Tue Pedersen
Ulla Bille Christensen
Ulla Ravn
Vita Yvonne Fischer
Yoonis n. Hussein

ANSATTE

Adam Carsten Pedersen
Bjarne Hilmar
Christian Lunde
Ditte Clement Kristensen
Frederik Munk
Ida Sloth Bonnevie
Jan Bo Feldberg
Jan Salling Kristensen
Julie Rosted
Lasse Hagen Poder
Line Hvass
Lise Fuhrmann
Marianne Linder
Marie Obling
Mohammed al Muhandes
Mohammed Hammed
Nada Zanini
Nanna Riise
Nicolas Jespersen

Nina Alberg Arge
Per Andreasen
Rikke Winther Nielsen
Sussi Skov
Thomas Højmark Fegar
Tommy Kristoffersen
Troels Rud

KONTAKTARK

AAB38

Telefon: 36 91 06 81
E-mail: info@aab38.dk

AB Arildsgård

E-mail: abarildsgaard@arildsgaard.dk

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Telefon: 82 56 56 82
E-mail: bifjku@bif.kk.dk

Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Telefon: 38 81 10 49
E-mail: 2700lokaludvalg@okf.kk.dk

Byplan Nord

Telefon: 33 66 33 66
E-mail: byplan@tmf.kk.dk

Børnehuset ByToften

Telefon: 38 26 26 80
E-mail: 37519@buf.kk.dk

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Telefon: 33 66 33 66
E-mail: buf@buf.kk.dk

Center for Byudvikling

Telefon: 33 66 28 00
E-mail: cbu@okf.kk.dk

Center for Udførelse af Anlæg

Telefon: 33 66 33 66
E-mail: anlægsudfoerelse@tmf.kk.dk

EnergiCenter Voldparken

Telefon: 31 21 50 13
E-mail: mail@energicentervoldparken.dk

Frivillighedscenter EnergiCenter Voldparken

Telefon: 31 21 50 13
E-mail: mail@energicentervoldparken.dk

fsb Voldparken

Telefon: 38 28 56 04
E-mail: voldparken@fsb.dk

Haver Til Alle

Kontakt Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Husum Bibliotek

Telefon: 38 28 14 76
E-mail: bibhus@kff.kk.dk

Husum Boldklub

Telefon: 38 81 48 68
E-mail: HusumBoldklub@sport.dk

Husum Byparks Arrangementsgruppe

E-mail: husumbypark@gmail.com

Husum for Alle

Telefon: 20 35 02 38
E-mail: ans@fsb.dk

Husum Skole

Telefon: 38 28 07 68
E-mail: mail@husumskole.kk.dk

Jeg Bor i Husum

www.facebook.com/Jegborihusum

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Telefon: 33 66 33 66
E-mail: sek@buf.kk.dk

Kultur Nord

Telefon: 33 66 33 66
E-mail: bibliotek@kff.kk.dk

Livsbanen

Telefon: 61 39 97 64
E-mail: Info@livsbanen.dk

Sikker By

Telefon: 33 66 21 82
E-mail: duj@okf.kk.dk

INVESTERINGSKORT

27,5 mio. kr. blev til 160,9 mio. kr. i Husum!

OMRÅDEFORNYELSE
HUSUM!

